

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูด้านการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครู เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการยกระดับวิชาชีพครูด้านการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครู ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการยกระดับวิชาชีพครูด้านการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครู และเพื่อนำเสนอแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูด้านการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครู โดยผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร แล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของข้อความพร้อมแสดงจำนวนความถี่ของคำตอบผู้ทรงคุณวุฒิโดยแยกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากวิชาชีพอื่น

ส่วนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถาม 3 ส่วนแรกจะเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของข้อความพร้อมแสดงความถี่ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 4 ซึ่งเป็นเหตุผลที่ไม่เห็นด้วยจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของข้อความพร้อมแสดงจำนวนความถี่ของคำตอบผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การศึกษาเรื่องการยกระดับวิชาชีพครูด้านการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครู แบ่งการศึกษาได้เป็น 3 ด้านคือ

1. ด้านการควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู โดยมีกรอบการศึกษา ดังนี้

1.1 มาตรฐานการผลิตครู

1.2 มาตรฐานโดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

2. ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพครู
3. ด้านการกำหนด เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของผู้เข้าสู่วิชาชีพครู

โดยมีผลการวิเคราะห์เอกสารได้ดังนี้

ด้านการควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานการผลิตครู

ภายหลังการปฏิรูปการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2517 คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาได้เสนอวิธีการที่จะทำให้การผลิตครูของไทยมีมาตรฐานขึ้น ดังนี้

1. การผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ ควรให้มีการรับรองมาตรฐานการผลิตครู โดยรับรองมาตรฐานของสถาบันและหลักสูตรการศึกษา และให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นหน่วยมาตรฐานการฝึกหัดครู
2. โครงสร้างการผลิต หลักสูตร และประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดหลักสูตรการฝึกหัดครูขั้นต่ำ เป็นระดับ ป.กศ.สูง นักเรียนฝึกหัดครูควรรับจากผู้จบการศึกษาระดับ ม.ศ. 5 ขึ้นไป เพื่อยกฐานะวิชาชีพครูและเพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพ ตลอดทั้งการส่ง เสริมครูที่ออกฝึกสอนให้ได้คุณภาพ
3. การฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรจัดตั้งศูนย์การฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาขึ้น เพื่อรับผิดชอบการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพของครูทั้งก่อนและระหว่างประจำการ
4. การรับนักเรียนฝึกหัดครู ให้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียนฝึกหัดครูโดย เน้นที่จะรับผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เข้าสู่วิชาชีพครู และแบ่ง เขตในการรับนักศึกษาครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกรมการฝึกหัดครู 2520 : 23-27)

จากข้อเสนอแนะดังกล่าวสถาบันผลิตครูต่างก็ได้ปรับปรุงวิธีดำเนินการ เพื่อให้การผลิตครูได้มาตรฐานโดยต่างก็มุ่งเน้นการพัฒนาสถาบันของตน เช่น การทบทวนการในการคัดเลือกนักศึกษาที่เรียนดี มีคุณธรรมและศรัทธาในวิชาชีพครู เข้ามาศึกษา เพื่อประกันคุณภาพของนักศึกษาที่จบออกไป นอกจากนี้ต่างก็วางแผนพัฒนาบุคลากรของสถาบัน เพื่อส่งเสริมและยกระดับการศึกษาของอาจารย์ใน

สถาบันฝึกหัดครูให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีโอกาสดีกว่า อาจารย์สังกัดกระทรวงศึกษาธิการแทบทุกประการ แต่ก็ยังคงมีปัญหายุ่ และมีประเด็นอภิปรายตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

1. เนื่องจากในสภาพปัจจุบันพบว่า การผลิตครูเกินความต้องการอย่างมาก เพราะจากสภาพที่สถาบันผลิตครูหลายหน่วยงาน หลายประเภทสถาบันตั้งแต่มหาวิทยาลัยเปิด มหาวิทยาลัยเปิด วิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา ฯลฯ ต่างก็เร่งผลิตครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมา 5 แผน เป็นระยะเวลากว่า 26 ปีและจากอัตราการเพิ่มของประชากรที่ลดลงนี้ทำให้อัตราการผลิตครูเกินความต้องการ และอำนาจในการที่รัฐบาลจะสร้างงานเพื่อรองรับครูก็ไม่เพียงพอ ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาทางค้ำครูต้องเข้าสอบแข่งขันกันอย่างมาก จึงทำให้เกิดประเด็นปัญหาว่า จะได้ครูดีมีคุณภาพจำนวนน้อย การที่นักเรียนที่มีความสามารถทางการศึกษาจะเลือกเรียนทางครูนั้นน้อยลงมาก เนื่องจากไม่มั่นใจว่าสำเร็จการศึกษาไปแล้วจะมีงานทำ

2. กระบวนการเรียนการสอนในสถาบันผลิตครูที่จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้ที่จะไปเป็นครู ยังขาดประสิทธิภาพ อันเนื่องมาจากกระบวนการเรียนการสอนในการผลิตครูยังเป็นแบบที่เคยปฏิบัติกันมา อาจารย์ส่วนใหญ่ในสถาบันผลิตครูยังใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นหลัก (Teacher Centered Method) เช่น การบรรยาย การบอกให้จด การเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ถูกแบ่งแยกเช่นเรียนวิชาการทั่วไปใน 2 ปีแรก และเรียนวิชาการศึกษาในปี 2 และ 3 แต่โอกาสฝึกสอนจริงมีน้อย ส่วนใหญ่จะฝึกสอนขณะอยู่ชั้นปีที่ 4 จึงทำให้บัณฑิตไม่รู้จักประยุกต์ใช้ความรู้เหล่านั้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับการขยายตัวของตลาดรับผลิตครูยังไม่ขยายอย่างพอเพียงในขณะที่มีการเร่งผลิตกันมากในหลายสาขาตามแบบระบบราชการ ผลิตตามใจผู้ผลิตแต่ตลาดที่รับได้อยู่เป็นระบบงานของรัฐบาลที่มีอำนาจในการจำกัดรับไม่มีการพัฒนาตลาดงานเพื่อรองรับและไม่มีการพัฒนาผลผลิตให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

กล่าวโดยสรุปประเด็นปัญหาหลักก็คือ การเร่งผลิตมากจนเกินความต้องการ โดยที่การผลิตก็ยังมีกระบวนการที่ไม่มีประสิทธิภาพและคุณภาพของผู้จะเข้าสู่ระบบการผลิตก็ทำท่าว่าจะเลวลงเป็นลำดับ และเมื่อผลิตออกมาแล้วไม่ตรงกับความต้องการของตลาดและท้ายสุดก็เกิดความไม่มีคุณภาพทางการศึกษา (ประกอบ คูปรรัตน์ 2530 : 28-31)

การที่ทรัพยากรที่เข้าสู่สถาบันผลิตครูต่างจากอดีตมากเนื่องจากเหตุผล 2 ประการคือ ในอดีตผู้ที่เข้าเรียนครูนั้นจะมีพื้นฐานความคิดความต้องการที่จะเป็นครูและผู้ที่สามารถเข้าเรียนได้ นั้นต้องมีพื้นฐานความรู้ในระดับหวักะติ แต่ปัจจุบันผู้ที่เข้ามาเรียนส่วนใหญ่เป็นเศษเหลือจากการ คัดเลือกของวิชาอื่น และเข้ามาเรียนเพื่อ เรียนให้จบโดยมิได้มีพื้นฐานรักในการที่จะเป็นครูแต่อย่างใด (วัลลภ ตั้งคณาภิรักษ์ 2530 : 74)

จากสภาพปัญหาด้านมาตรฐานการผลิตดังที่กล่าว ควรวิธีดำเนินการแก้ไขได้ดังนี้

1. การลดจำนวนผลิต จากสภาพที่เป็นอยู่ผลิตครูเกินความต้องการอย่างมาก ควร มีการผลิตลดลงร้อยละ 30 จากที่เคยผลิต ซึ่งในระบบราชการคงทำได้ยากเพราะถ้ามีการลดจำนวน ผลิตลง จำนวนอาจารย์จำเป็นต้องลดลงด้วย เพราะมีเงินสนับสนุนจะสูงขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ในระบบ ราชการสถาบันผลิตครูทั้งหลายจึงไม่ทำการลดการผลิตลง ยังคงหลักการให้กับผู้เข้า เรียน คราวใดที่ยังคงมีคนมาสมัคร เรียนยังหลงไหลในค่าของปริญญาบัตรครานั้นก็จะยังคงมีการสอนการ ผลิต เกินความต้องการก็เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียนและผู้ปกครองต่อไป

ดังนั้น เมื่อลดอาจารย์ในสถาบันผลิตครูไม่ได้ ควร เปลี่ยนกิจกรรมของอาจารย์จาก การผลิตครูเป็นแนวทาง ดังนี้

1.1 ผลิตของดีแต่ให้ได้คุณภาพสูงขึ้นและจำนวนน้อยลง เช่น ลดการผลิตครูในระดับ ปริญญาตรี แต่มุ่งไปสู่การผลิตในระดับปริญญาโทและ เอก ล้วนการผลิตครูในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี นั้นให้ปรับ เป็นการผลิตในระดับปริญญาตรี

1.2 การประสมหรือประสานกิจกรรมที่สิ้นแล้วนั้นไปชนกับกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้เกิด ผลผลิตใหม่ ๆ เพราะศาสตร์การลอนมิได้เกิดประโยชน์เฉพาะวงการศึกษาเท่านั้นแต่ยังเป็นประโยชน์ ต่อวงการอื่นด้วย เพราะไม่ว่าลาวิชาใดการศึกษาย่อมเข้าไปมีส่วนด้วยเสมอ ถ้ารู้จักประสม ประสานวิจัยค้นคว้าให้ศาสตร์ต่าง ๆ เหล่านั้นเห็นคุณค่าของการศึกษา ให้เห็นประโยชน์ของศาสตร์ แห่งการสอนว่าสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในอาชีพของคนได้ก็จะทำให้คนภายนอกยอมรับและ พึงพอใจจะทำให้บทบาทของกิจกรรมนี้ดีขึ้น

1.3 การพัฒนาผาจารย์ในสายการศึกษาให้สามารถทำการสอนได้จริงในสายอื่น ๆ นอกสายการศึกษา เช่น วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ภาษาศาสตร์ ฯลฯ ถึงแม้การออกไปเรียน

นอกจากศึกษานั้น เติบโตด้วยความยากลำบาก แต่เพื่อความต้องการที่จะให้ได้คนที่มีความเชี่ยวชาญในสายวิชาอื่น โดยเฉพาะอาจารย์ในวิทยาลัยครูซึ่งส่วนใหญ่จะมีวุฒิปริญญาโทและเอกทางการศึกษาดังนั้น เพื่อประโยชน์คือ การปรับปรุงคุณภาพอาจารย์ ผู้บริหาร จึงควรให้การส่งเสริมอย่างยิ่ง

1.4 การขยายงานด้านบริการชุมชน โดยลดจำนวนผลิตลงแต่ไปเพิ่มลูกค้าที่เป็นคนนอกระบบอื่น ๆ ในการให้บริการชุมชนนั้น เท่าที่ผ่านมา เป็นการให้บริการแก่ครูประจำการที่มาเรียนต่อ ซึ่งยังไม่เพียงพอควรจะต้องเปิดบริการไปยังบรรดาเกษตรกร กรรมกร กลุ่มอาชีพพ่อค้าแม่ค้า ชาวประมง ซึ่งจะทำให้การผลิตครูซึ่งเป็นของเกินตลาดให้น้อยลง (ประกอบ คุปรัตน์ 2530 : 31-35)

2. การเปลี่ยนบทบาทของสถาบัน เนื่องจากผู้เข้าสู่วิชาชีพครู เป็นผู้ที่ขาดความรู้และความรักในการเป็นครูอย่างมาก ดังนั้นสถาบันผลิตครูจึงต้องมีบทบาทและภาระที่หนักมาก เป็นหน้าที่ของสถาบันผลิตครูที่จะต้องหันมาและปลูกกระแส "ตื่น" หรือ "ปลุกวิญญาณแห่งการเป็นครู" ให้กับทรัพยากรที่ขาดวิญญานเหล่านี้ โดยสถาบันผลิตครูควรมีบทบาทที่เปลี่ยนไปดังนี้

2.1 การสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นครู การที่จะสามารถปลุกวิญญาณแห่งความเป็นครูได้ จำเป็นที่สถาบันจะต้องสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นครูขึ้นมาด้วย โดยอาจารย์ควรเป็นแบบอย่างที่ดี กระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ มีกระแสน้ำความคิดที่หลากหลายไม่ติดอยู่เพียงความสนใจในแง่ของเทคนิคการสอน แต่จะสนใจในกระแสสังคมรอบด้านและแนวความคิดนานาประการเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งจะทำให้เกิดความคิดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นแรงผลักดันให้ตื่นและสร้างสรรค์ต่อไป (วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ 2530 : 75)

2.2 เนื้อหาแห่งความเป็นครู ส่วนใหญ่สถาบันผลิตครูมักจะสามารสรสร้างครูที่มีความรู้ มีทักษะ เทคนิคการสอนเข้ามาได้ในระดับหนึ่ง แต่เนื้อหาในทางจริยธรรมนั้นสร้างสรรค์กันได้เล็กน้อย เพราะในระบบการสอนสถาบันมักจะมีแรงกระตุ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทำให้กับนิสิตมาก โลกทัศน์ของอาจารย์จึงคับแคบ เรียนรู้แต่จะสอนศิษย์ให้มีทักษะในการรับใช้ระบอบราชการมากกว่า จะสอนให้รู้จักทั้งตนเอง (วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ 2530 : 75) ซึ่งแตกต่างกันระหว่างสถาบันผลิตครูแต่ละแห่ง เช่น วิทยาลัยครูอาจผลิตครูที่มีความเชื่อมั่นในอาชีพครูมีความเป็นครูสูง ทนต่อสภาพภูมิประเทศได้ดีกว่า ในขณะที่มหาวิทยาลัยผลิตครูที่มีความเป็นครูได้ไม่ดีเท่า ไม่ทนต่อสภาพแวดล้อม แต่แกร่งในเนื้อหาวิชา ซึ่งทำให้เกิดความหลากหลาย เกิดสินค้าที่มีคุณภาพต่างกัน

ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการคัดเลือกคนเข้าสู่ระบบได้ตามความต้องการของผู้ใช้ (ประกอบ คุปรัตน์ 2530 : 39)

3. การยกระดับคนที่เข้าสู่ระบบ ถ้าต้องการให้ผลิตผลที่ออกจากระบบการผลิตควรมีคุณภาพ คนที่เข้าสู่ระบบเพื่อเข้ารับการศึกษาจะต้องมีคุณภาพด้วย จากสภาพปัจจุบันจำนวนผู้เข้าสู่ระบบมีมากมาย แต่ส่วนใหญ่ไม่มีคุณภาพเพียงพอ ดังนั้นการพัฒนาตัวป้อน (Inputs) ก็คือผู้ที่ จะเข้าสู่วิชาชีพครูกระทำได้โดย

3.1 รายได้จากอาชีพเนื่องจากรายได้ของครูในปัจจุบันมีแค่รายได้จากเงินเดือน เป็นส่วนใหญ่ ไม่มีรายได้อื่นๆเหมือนข้าราชการอื่น ดังนั้นถ้าครูมีรายได้ดีเหมือนแพทย์ วิศวกร ย่อมดึงดูดคนได้มากขึ้น

3.2 การชักจูงคนมีความสามารถเข้าสู่ระบบด้วยการให้ทุนการศึกษา และประกัน การมีงานทำ เช่น โครงการยุทธทายาท ซึ่งปัจจุบันได้ผลดีมาก สามารถดึงคนเก่ง ๆ จากจังหวัด ต่าง ๆ ได้มาก แต่ก็ยังทำได้ไม่เพียงพอ เนื่องจากทุนจำกัด

3.3 การสร้างความมั่นคงในอาชีพ คือ ให้ลดการผิดลงและหาหลักประกันการมี งานทำแก่ผู้เรียนทางด้านวิชาชีพครู (ประกอบ คุปรัตน์ 2530 : 41-43)

จากปัญหาและแนวทางแก้ไขในเรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานการผลิตที่ได้กล่าวมานั้น ปัจจุบัน ก็ได้มีการดำเนินการแก้ไขไปบ้างแล้ว เช่น ในเรื่องของการประสานงานระหว่างสถาบันผลิตครู การปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การปรับปรุงระบบคัดเลือกนักศึกษา ฯลฯ ซึ่งผลของการเปลี่ยนแปลงนั้นย่อมค่อยเป็นค่อยไป อาจไม่สามารถแก้ไขได้ทั้งหมดเพราะ เรื่องของการฝึกหัดครู เป็นวิชาชีพที่ไม่สามารถระบุความสามารถของครูได้ครอบคลุมทั้งหมดในทุกกรณี ทั้งนี้เพราะ เป็นวิชาชีพที่จะต้องมีการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลและมีสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันไป (ปทีป เมธาคูณวุฒิ 2530 : 62)

มาตรฐานโดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ภายหลังการปฏิรูปการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. 2517 คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูป การศึกษา ได้เสนอให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยได้เสนอแนะมาตรการและวิธีการ ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูว่าให้สถาบันวิชาชีพครู (คุรุสภา) เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับ

การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ แก่ผู้ที่ต้องการจะเข้าสู่วิชาชีพครูและปรับปรุงองค์การวิชาชีพครู ให้เป็นอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและกรมการฝึกหัดครู 2520 : 23-27)

จากข้อเสนอแนะดังกล่าวทำให้ครูสภาซึ่งเป็นสถาบันวิชาชีพครูที่สำคัญได้จัดให้มีการสัมมนา เกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นระหว่างวันที่ 16-18 กรกฎาคม 2523 ณ โรงแรมไทยไฮเต็ล ได้ ผลการสรุปสัมมนาดังนี้

1. เพื่อที่จะแก้ไขฐานะ บทบาท และปัญหาของครูในปัจจุบันให้ดีขึ้น ต้องจัดให้มีการ ยกย่องมาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นอย่างรีบด่วน ด้วยวิธีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและการ ส่งเสริมด้วยวิธีการที่เหมาะสมอื่น ๆ

2. ให้มีสถาบันวิชาชีพครูที่มีกฎหมายรับรองขึ้นโดยรีบด่วน เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการ ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูด้วยวิธีการที่เหมาะสมอื่น ๆ สถาบันวิชาชีพครูนี้จะต้องเป็นสถาบันอิสระไม่ขึ้นอยู่กับหน่วยงานของทางราชการ เป็นสถาบันของครู บริหารโดยครู และทำงานเพื่อครูอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2523 : 12-17)

ต่อมากรมการฝึกหัดครูได้จัดประชุมปฏิบัติการ เพื่อปรับปรุงวิธีการคัดเลือกนักศึกษาครู และ สรรหาอาจารย์วิทยาลัยครูระหว่างวันที่ 25-28 พฤษภาคม 2524 ณ วิทยาลัยครูฉนวนสุนันทา ที่ ประชุมเสนอแนะให้ดำเนินการยกย่องมาตรฐานวิชาชีพครู โดยจัดให้มีการออกใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู ควบคุมส่งเสริมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู จัดให้มีการรักษาสีทึ่ในการประกอบวิชาชีพ ครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2524 : 7)

จากรายงานการสำรวจภาวะทางการศึกษาของประเทศ พ.ศ. 2525 (Education Sector Survey) สำนักนายกรัฐมนตรื ปัญหาข้อ 1 เรื่องข้อเสนอแนะการฝึกหัดครูเกี่ยวกับนโยบาย ด้านคุณภาพของครู ควรดำเนินการให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูกำหนดให้ผู้ที่มีใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพครูเท่านั้นจึงจะเป็นครูได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 104)

จากรายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถาบันผลิตครู ครั้งที่ 9 เรื่อง "การพัฒนาวิชาชีพ ครู" ซึ่งจัดโดยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เมื่อวันที่ 27-29 พฤศจิกายน 2528 ได้ข้อสรุปว่า ควรมีการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู องค์การวิชาชีพครูต้องทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิและประโยชน์ ของครูอย่างจริงจัง โดยดำเนินการควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างจริงจัง และจัด

สวัสดิการสำหรับครู มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและมีการถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูในกรณีที่มีผู้ประกอบวิชาชีพยกพร่องนำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพครู (รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถาบันผลิตครู 2528)

จากรายงานผลการประชุมสัมมนาวิชาชีพครู ครั้งที่ 4 เรื่อง "ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูกับความจำเป็นในอนาคต" ได้ข้อสรุปว่า

1. ผู้ที่จะเป็นครูจะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
2. ให้มีองค์กรรับผิดชอบขององค์กรเดียว โดยองค์กรนี้ควรประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานวิชาชีพครูต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์กรนี้จะวางหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาตการ เพิกถอนใบอนุญาตและอื่น ๆ
3. ให้ออกกฎหมายมารองรับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่ออกมาจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อครูประจำการในปัจจุบันที่ทำการสอนอยู่ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2528 : 4)

ต่อมาในการประชุมสัมมนาสมาคมวิชาชีพครู ครั้งที่ 5 มีรายงานไว้ในมติที่ 10 กำหนดให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยให้คุรุสภา ร่วมกับสถาบันผลิตครู ร่วมพิจารณาหลักสูตรและการรับรองมาตรฐานร่วมกัน นอกจากนี้ยังได้มีข้อเสนอแนะต่อกระทรวงศึกษาธิการให้บรรจุเรื่องการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูไว้ในพระราชบัญญัติครู ฉบับของรัฐบาลที่จะนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2529)

นอกจากนี้ในการสรุปผลการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการวิชาชีพครู" ซึ่งจัดโดยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ร่วมกับสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการประสานงานองค์กรวิชาชีพครู สมาคมองค์การครูแห่งประเทศไทย และเมืองพัทยา เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2532 ณ โรงแรมซีวีวีรีสอร์ท เมืองพัทยา ได้สรุปประเด็น การสัมมนาจากผู้เข้าสัมมนาทั้งหมดได้ดังนี้

1. ผู้เข้าสัมมนาส่วนมากมีความเห็นว่า ครูทุกคนต้องเป็นสมาชิกคุรุสภา และต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ผู้เป็นครูอยู่แล้วให้ถือว่ามิใช่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูทุกคน กรรมการอำนวยการคุรุสภาประกอบด้วยไตรภาคี

2. ผู้เข้าสัมมนาจำนวนมากเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้ข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นข้าราชการครูทั้งหมด ให้แยกบัญชีข้าราชการครูออกจากบัญชีข้าราชการพลเรือน บทบัญญัติว่า ด้วยวินัยของข้าราชการครูให้แยกต่างหากจาก ก.พ. การเข้าสู่วิชาชีพครูรับเฉพาะปริญญาตรีขึ้นไป ยกเว้นสาขาขาดแคลนก็ให้มีเงื่อนไขในการบรรจุ และควรให้มีการกระจายอำนาจการบริหารงาน บุคคลของครูทุกสังกัดไปสู่ส่วนภูมิภาค (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2532 : 1-2)

จากการวิเคราะห์เอกสารและผลงานที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสรุปได้ว่า การออกกฎหมาย เกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพย่อม เป็นหนทางหนึ่งที่จะรักษามาตรฐานของวิชาชีพไว้ได้ และเป็นหนทางเดียวที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ความพยายามมานานที่จะ เสนอพระราชบัญญัติประกอบ วิชาชีพครูให้มีผลบังคับใช้ และบุคคลหลายฝ่ายต่างก็ให้การสนับสนุนมาโดยตลอด

ด้านการดำเนินการ เกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพครู

ในด้านการดำเนินการ เกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพครูจะได้ศึกษาถึงความพยายาม ของคุรุสภาที่จะดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติครูฉบับปัจจุบันให้สามารถควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพ โดย การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ในมาตรา 4 กำหนดว่า ให้มีสภาในกระทรวง-ศึกษาธิการ เรียกว่า "คุรุสภา" และให้สภานี้เป็นนิติบุคคลและ

ในมาตรา 6 คุรุสภามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการจัดการศึกษาโดยทั่วไปหลักสูตร แผนการเรียน อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดผลและประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษา
- (2) ควบคุมและสอดส่องจรรยา มารยาท และวินัยของครู พิจารณาโทษครูผู้ประพฤติผิดและพิจารณาคำร้องทุกข์ของครู
- (3) ศึกษาลักษณะของครูภายในขอบ เขตที่กฎหมายกำหนด

- (4) ส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ตามสมควร
- (5) พัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพ และประสิทธิภาพของครู

แต่เดิมมาพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 ได้ให้อำนาจหน้าที่ในเรื่องของการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูด้วยอีกหน้าที่หนึ่ง ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ได้มีการแยกการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูออกไป และตั้งหน่วยงานระดับกรมคือ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการขึ้นมารับผิดชอบแทน ดังนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันครูสภามีอำนาจหน้าที่ 5 ประการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ซึ่งครูสภาก็ได้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเสมอมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2529 นายองชาติ รัตนวิชา และคณะ อันได้แก่ นายทวีวัฒน์ ฤทธิธำชัย นายกรีช คงเพชร และนายการุณ ไสงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2468 ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสภาผู้แทนราษฎรได้นำเรื่องเข้าระเบียบวาระในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4/2529 (สมัยสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ 4 กันยายน 2529 ในระเบียบวาระที่ 6.8 โดยมีหลักการและเหตุผลว่า กฎหมายฉบับนี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว และมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติครูที่นายองชาติและคณะได้เสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรนั้นได้กำหนดให้มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพครู โดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ซึ่งได้กำหนดไว้ชัดเจนมาก และในเวลาต่อมากระทรวงศึกษาธิการก็ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติครูฉบับใหม่เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรเช่นกัน ซึ่งพระราชบัญญัติครูฉบับของรัฐบาลนี้มีข้อแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดจากพระราชบัญญัติครูฉบับของนายองชาติ นั่นคือ ไม่กำหนดให้มีการควบคุมวิชาชีพครูโดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ดังนั้น ภายหลังจากที่สภาผู้แทนราษฎรยอมรับหลักการร่างพระราชบัญญัติครูฉบับของรัฐบาล และร่างพระราชบัญญัติครูฉบับของนายองชาติ รัตนวิชา และคณะแล้วก็ตาม ก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น 26 คน โดยมีนายเดโช สวานานนท์เป็นประธาน เพื่อให้เป็นผู้พิจารณาและให้แปรญัตติตามข้อบังคับของสภา ซึ่งกรรมาธิการวิสามัญได้ลงมติไม่เห็นด้วยกับการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูด้วยคะแนน 8 ต่อ 7 คะแนน ซึ่งชนะเพียงคะแนนเดียวจากกรรมาธิการ ๆ ทั้งหมด 26 คน ในจำนวนนี้ส่วนหนึ่งคัดออกเสียง อีกส่วนหนึ่งไม่ได้เข้าประชุม

เมื่อถึงคราวการพิจารณาในการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นคาดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคงจะเห็นด้วยกับการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญ ๆ คณะนี้แน่นอน นั่นคือ พระราชบัญญัติครูฉบับนี้คงจะไม่มีกำหนดให้มีการควบคุมวิชาชีพครู โดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ครู (สมคิด ศิลป์ประกอบ 2530 : 21-23)

แต่ก่อนที่จะถึงวาระการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรเสียก่อนเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2531 จึงทำให้พระราชบัญญัติครูที่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาต้องถือเป็นโมฆะไป

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้มีข้อความขัดแย้งกันอย่างเห็นได้ชัด ระหว่างพระราชบัญญัติครูของ นายธงชาติ รัตนวิชา และคณะ กับพระราชบัญญัติครูฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเหตุผลที่กระทรวงศึกษาธิการไม่เห็นด้วยคือ ในสถานการณ์ปัจจุบันยังไม่เอื้ออำนวยให้มีใบอนุญาตเนื่องจากสาเหตุ ดังนี้

1. ปัญหาขัดแย้งจากพรรคการเมืองอื่น ๆ ที่ไม่เห็นด้วย เช่น พรรคกิจสังคม
 2. อาชีพครูมิได้เป็นอาชีพอิสระเหมือนอย่างแพทย์ ทนายความ วิศวกร แต่อาชีพครูมีกรมต่าง ๆ คอยควบคุมดูแลอยู่แล้ว
 3. ความต้องการครูในบางสายวิชาชีพ ถ้าหากไปบังคับให้เรียนวิชาครูเพิ่มจะทำให้มีผู้มาเป็นครูน้อยลง อาจทำให้ขาดแคลนครูในสายอาชีพนั้น ๆ ได้
 4. การจัดทำร่างพระราชบัญญัติครูฉบับของกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับของรัฐบาล) ได้จัดทำร่างขึ้นจากความเห็นของที่ประชุมอธิบดี และข้อสังเกตของปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- (โกวิท สุรัสวดี 2529 : 20-23)

ดังนั้นถ้าคุรุสภาจะดำเนินการ เรื่องการออกใบอนุญาตวิชาชีพครูโดยการขอแก้ไขพระราชบัญญัติผ่านทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังเช่น นายธงชาติ รัตนวิชา แล้วย่อมจะไม่ได้ผลเพราะกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นฝ่ายของรัฐบาลเองเห็นว่า เรื่องการพัฒนาคนไม่ใช่เรื่องที่คุรุสภาจะดำเนินการได้เพียงผู้เดียวควรจะเป็น เรื่องของระดับกระทรวงศึกษาธิการที่จะต้องดำเนินการ เรื่องนี้และโดยประสานงานกับคุรุสภา ซึ่งคุรุสภาจะเป็นองค์กรอิสระเช่นเดียวกับอาชีพทนายความ อาชีพแพทย์นั้นคงเป็นไปได้ (โกวิท สุรัสวดี 2529 : 20-23)

นอกจากนี้ถ้าพิจารณาต่อไปว่าเหตุใดคุรุสภาจึงขอแก้ไขปรับปรุง มีความจำเป็นมากน้อยเพียงไรจะพบว่า ในพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 กำหนดหน้าที่ของคุรุสภาไว้ 3 ประเด็นใหญ่ คือ 1) งานบริหารงานบุคคล 2) งานวิชาชีพครู 3) งานสวัสดิการ และต่อมาเมื่องาน

บริหารงานบุคคลได้แยกออกไปขึ้นอยู่กับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) แล้วจึงทำให้
 ครูสภาเหลืองานที่จะต้องทำเพียง 2 งานคือ งานวิชาชีพครู และงานสวัสดิการครู สำหรับงานวิชาชีพ
 นี้ครูสภาได้กำหนดแนวทางในการยกระดับวิชาชีพครูไว้เป็นหลักปฏิบัติ ดังนี้

วิธีการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูกระทำได้โดย

1. คำเนิการให้มีการออกกฎหมายควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู
2. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับวิชาชีพครู เพื่อคัดเลือกกลั่นกรองผู้มีคุณสมบัติ
หรือผ่านการทดสอบตรงตาม เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ เข้าสู่วิชาชีพครู
3. ให้ครูสภา (สถาบันวิชาชีพครู) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางประสานงานกับหน่วย
ใช้ครูและหน่วยผลิตครู
4. แสวงหามาตรการในการที่จะลดประมาณครูผู้หย่อนสมรรถภาพลง ซึ่งอาจกระทำ
ได้โดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยกำหนดว่าผู้ถือใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพครูเท่านั้นจึงจะเป็นครูได้
5. วิธีการรับรองวิทยฐานะจากสถาบันวิชาชีพครู เป็นมาตรการหนึ่งซึ่งจะ เป็นหลักประกัน
ว่าฝ่ายผลิตครูได้ผลิตครูตรงตาม เกณฑ์มาตรฐานที่สถาบันวิชาชีพครูกำหนดไว้หรือไม่
6. กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูใช้ความรู้ความสามารถได้ตรงกับสาขา และระดับวิชา
ที่เล่าเรียนมา
7. ติดตามผลการปฏิบัติงานและผลงาน หรือการฝึกอบรมตามโปรแกรมที่สถาบันวิชาชีพ
ครูรับรองแล้ว
8. กำหนดมาตรฐานจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู
9. พัก หรือ เพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่ครูประพฤติผิดจรรยาบรรณ

จากแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูที่ครูสภาได้กำหนดไว้นี้ เป็นงานที่ครูสภาไม่สามารถ
 ทำได้อย่างจริงจัง เนื่องจากพระราชบัญญัติครูไม่ได้กำหนดแน่ชัดลงไปว่าให้ครูสภาทำอะไร และ
 มีขอบเขตแค่ไหน ดังนั้นครูสภาจึง เสนอรัฐบาลขอปรับปรุงพระราชบัญญัติครูเสียใหม่ โดยยึดเอา
 พระราชบัญญัติครูฉบับที่นายสงชาติ รัตนวิชาและคณะเป็นหลัก (เดโช สนวนานนท์ : 2531)
 ซึ่งหลักใหญ่ของพระราชบัญญัติครูฉบับนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
 และต่อมาก็มีผู้ให้การสนับสนุนและคัดค้านมากมายดังจะสรุปประ เเด็นได้ดังนี้

เหตุผลของฝ่ายสนับสนุน

1. เรื่องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู โดยทั่วไปวิชาชีพที่สำคัญ เช่น แพทย์ นักกฎหมาย วิศวกร สถาปนิก ทนายความ พยาบาล ต่างก็เป็นวิชาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษา ศิลปวิทยาแห่งวิชาชีพนั้น มีหลักคุณธรรม จริยธรรมอันเป็นลักษณะเฉพาะ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครู ก็ถือว่าวิชาชีพของตนก็มีลักษณะศักดิ์ศรีคล้ายกันมิใช่ที่ใคร ๆ ได้รับการศึกษาเล่าเรียนอย่างอื่นมา ก็สามารถจะเป็นครูได้หมด ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันในเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพที่จะต้องรับผิดชอบ สาธารณชนร่วมกัน ผู้ประกอบวิชาชีพครูจึงควรจะร่วมกันดูแลควบคุมการประกอบวิชาชีพของตน

2. เรื่องมาตรฐานและผลประโยชน์ของผู้ร่วมวิชาชีพ เนื่องจากผลจากการปฏิบัติงาน ของครูนี้มิใช่ทำเพื่อรัฐบาล กระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาเท่านั้น หากแต่ผู้ที่ครูรับผิดชอบโดยตรง นั้นคือ ประชาชนผู้นำลูกหลานเข้ามาอยู่ในการสั่งสอนของครู ถ้ามีเหตุบกพร่องประชาชนก็จะตำหนิ ผู้บังคับบัญชาหรือกระทรวง ถึงแม้ว่าจะดำเนินไปถึงกระทรวง ทางกระทรวงก็ต้องชี้แจงมาที่ครูว่า ครูไม่ดีเอง ดังนั้นครูย่อมมีความชอบที่จะร่วมกันกำหนดมาตรฐานวิชาชีพของตน และดูแลปกป้อง มิให้ใครทำการใด ๆ อันจะกระทบต่อวิชาชีพของตนให้เสื่อมลง

3. ความพร้อมของผู้ที่จะดูแลวิชาชีพของตน ครูสภามิใช่ผู้ที่จะทำหน้าที่โดยตรง เพราะ ครูสภาประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ระดับ ปฏิบัติการ เป็นส่วนใหญ่ แต่ผู้ที่จะสามารถดูแลควบคุมการ ประกอบวิชาชีพครูนี้ได้ดีจะต้องเป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งจากครู ผู้มีความรู้ และทรง คุณธรรมทั่วประเทศเป็นผู้ดูแลกันเอง ซึ่งจะเป็นสภาวิชาชีพครูที่สามารถทำตนเป็นที่พึ่ง และปกป้อง สิทธิของครูและวิชาชีพครูได้ โดยมีสำนักงานเลขาธิการครูสภาทำหน้าที่เป็นฝ่ายธุรการ ให้แก่สภา- วิชาชีพครู เท่านั้น

เหตุผลของฝ่ายคัดค้าน

1. ความจำเป็น ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยนั้น เชื่อว่าถึงแม้จะมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ครู ก็มิใช่ว่าครูทั้ง 600,000 คน จะมีอะไรดีขึ้นเป็นพิเศษกว่าที่เป็นอยู่ นอกจากนั้นยังเป็นการเพิ่ม ภาระให้แก่ครู ซึ่งจะต้องถูกประเมิน ต้องถูกบังคับ เสียขวัญทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้น ซึ่งใน ปัจจุบันครูส่วนใหญ่ต่างก็ทำงาน เป็นปกติอยู่แล้ว

2. การใช้อำนาจเรื่องการออกใบอนุญาตตามบีบคั้นครู ตามประสบการณ์ของครู เมื่อครูจะถูกบังคับให้อยู่ใต้ระเบียบหรือจรรยาบรรณเป็นพิเศษโดยมีการประเมินคุณภาพเพื่อรักษามาตรฐานครู อาจถูกกลั่นแกล้ง เบียดเบียน เพราะสังคมไทยปัจจุบันมักจะมีคนชั่วประเภทนี้แอบแฝงอยู่เสมอ ซึ่งถ้าเกิดขึ้นจะทำให้คุณค่าของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหมดคุณค่าไป

3. ความสิ้นเปลือง การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพถ้าไม่มีความจำเป็นจริง ๆ และเกิดประโยชน์จริง ๆ แล้วจะทำให้เกิดการสิ้นเปลืองเงินโดยไม่คุ้มค่า

4. การสร้างกลุ่มอำนาจขึ้นมาใหม่ ครูกลุ่มหนึ่งมีความหวาดระแวงอยู่แล้วว่าระบบใด ๆ ที่สร้างขึ้นมาสังคมไทยมักจะแฉงไว้ด้วยการแสวงหาอำนาจของคนบางกลุ่ม จะเป็นที่เชื่อได้อย่างไรว่าไม่มีใครใช้การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนี้แสวงหาอำนาจให้แก่หมู่คณะของคน (จรรยา มิฉินทร์ 2530 : 11-12)

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นของนักการเมืองบางท่านต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพดังนี้

เศไช สวานานท์ กล่าวว่า พระราชบัญญัติครูนั้น คำว่า "ครู" ควรหมายถึง ครูทุกสังกัด ไม่ว่าจะเป็นสังกัดกระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัย เพราะครูในกระทรวงศึกษาธิการย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกับอาจารย์ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ถ้าคำว่าครูนี้ไม่รวมถึงอาจารย์มหาวิทยาลัย ย่อมแสดงว่า ครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไม่มีคุณภาพ สำหรับสมาชิกของสภาวิชาชีพครู ควรบังคับให้ครูทุกคนต้องเป็นสมาชิก เพราะไม่มีองค์กรวิชาชีพใดในโลกที่ไม่บังคับให้ผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ เป็นสมาชิกเช่น แพทย์ ก็มี พ.ร.บ.แพทยสภา และแพทย์ทุกคนต้องเป็นสมาชิกและต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแพทย์ ไม่ว่าจะเป็นแพทย์สังกัดกระทรวงใด (เศไช สวานานท์ : 2531)

ส่วนลลิตา ฤกษ์สำราญ กล่าวว่า คราบใดที่การให้อำนาจคณะกรรมการกลุ่มหนึ่งเป็นผู้มีอำนาจออกและออกใบอนุญาตโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนนั้นย่อมเป็น เรื่องที่ต้องคัดค้านอย่างแน่นอน ควรตั้งคณะกรรมการศึกษาถึงวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูก่อน โดยกำหนดว่าใครจะเป็นผู้พิจารณาหลักเกณฑ์นี้ และควรมีวิธีดำเนินการที่จะปรับปรุงครูที่มีอยู่แล้วในระบบให้มีคุณภาพทั้งทางทักษะความรู้ ในขณะที่เดียวกันก็เตรียมความพร้อมของผู้ที่จะเข้าผู้วิชาชีพครูใหม่ ๆ เมื่อพร้อมแล้วจึงจะออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ (ลลิตา ฤกษ์สำราญ : 2531)

อย่างไรก็ตามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคกิจสังคมอันได้แก่ นายประสพ มุขราชัม นายอภิชาติ ทาล้ำเจียม นายสมิท จันทรวงศ์ นายธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่ และนายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์ กำลังจะนำร่างพระราชบัญญัติครูฉบับใหม่ เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในสมัยประชุมสามัญ สมัยที่ 2 พ.ศ. 2532 ซึ่งสาระสำคัญของพระราชบัญญัติครูฉบับนี้ก็ไม่มีอะไร แตกต่างจากพระราชบัญญัติครูฉบับของรัฐบาลก่อนการประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรมากมายนัก นั่นคือ การควบคุมวิชาชีพครูโดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูก็คงไม่มี เช่นเดียวกัน (สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา 2532 : 1)

ด้วยเหตุนี้คุรุสภาในฐานะสถาบันวิชาชีพครู จึงได้จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการวิชาชีพครู" โดยร่วมมือกับสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย สมาคม องค์การครูแห่งประเทศไทย คณะกรรมการประสานงานองค์กรวิชาชีพครู และเมืองพัทยา เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2532 ณ โรงแรมซีวีวีรีสอร์ท เมืองพัทยา โดยมีสาระหลักคือ เพื่อร่วมกันตั้งเป้าหมาย และข้อคิดเห็น เชิงวิชาการ เพื่อประเมินสถานภาพ บทบาท และพัฒนาการของวิชาชีพครูในปัจจุบัน และควรจะเป็นเช่นไรในอนาคต และร่วมพิจารณาพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครูว่าจะให้มีการ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด เพื่อจะได้้นำผลการสัมมนาครั้งนี้เสนอต่อรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการต่อไป จากผลสรุปการสัมมนาได้สรุปประเด็นไว้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 ผู้เข้าสัมมนาส่วนมากมีความ เห็นว่า ครูทุกคนต้อง เป็นสมาชิกคุรุสภา และต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ผู้เป็นครูอยู่แล้วให้ ถือว่ามีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูทุกคน

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการวิชาชีพครูในปัจจุบันและควรจะเป็นในอนาคต ผู้เข้า สัมมนาส่วนมากมีความเห็นว่า คุรุสภาในฐานะเป็นสถาบันวิชาชีพครู ควรมุ่ง เน้นงานพัฒนาวิชาชีพครู เป็นงานหลัก และงานพิทักษ์สิทธิผลประโยชน์ของครู สวัสดิการครู เป็นลำดับถัดมา ควร มีการควบคุมมาตรฐานการผลิต การใช้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทิศทางการวิชาชีพครูในอนาคต นั้น ควรบรรจุผู้มีวุฒิทางครูและครูต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีการพัฒนาครูประจำการทั้งด้าน มาตรฐานวิชาชีพ และวิชาการ (สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา 2532 : 1-2)

จะ เห็นได้ว่า เรื่องของการยกระดับวิชาชีพครูโดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูนี้

ยังเป็นที่ยกเถียงอยู่ในวงกว้างมาก ทั้ง ๆ ที่หลักใหญ่ของการยกระดับวิชาชีพครูก็คือการพัฒนาครูให้มีคุณภาพทั้งความรู้และความสามารถ เพื่อจะได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยให้สูงกว่าในปัจจุบัน ไม่ว่าจะมีการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู โดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องว่าควรจะดำเนินการในรูปแบบใด ด้วยเหตุนี้จึงน่าจะมีการศึกษาในเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพื่อจะได้หาแนวทางในการดำเนินงานให้ชัดเจนโดยไม่ทิ้งให้เป็นปัญหาที่รอการแก้ไขตัดสินใจเป็นเวลานานนับสิบ ๆ ปี

ด้านการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของผู้เข้าสู่วิชาชีพครู

ในส่วนนี้เป็นการศึกษาถึงการดำเนินงานของคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ในการที่จะกำหนดคุณวุฒิขั้นต่ำของครู เพื่อก่อให้เกิดมาตรฐานทางวิชาชีพครู โดยมีสาระสำคัญดังนี้

เนื่องจากรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของข้าราชการครู อันเป็นกลไกของรัฐส่วนหนึ่งในการที่จะดำเนินการทางด้านการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรและแผนการศึกษาของชาติ จึงได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ขึ้นโดยให้มีคณะกรรมการข้าราชการครูหรือ ก.ค. ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู และมีสำนักงาน ก.ค. ทำหน้าที่เป็นเลขานุการในการดำเนินงานของ ก.ค. ส่วนหนึ่งของหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าวคือ มาตรา 7 (7) ว่า "รับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการบรรจุ และแต่งตั้งข้าราชการครู และกำหนดอัตรา เงินเดือนที่ควรได้รับ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงอัตรา เงินเดือนตามที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนกำหนดสำหรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเดียวกันด้วย"

ในการกำหนดคุณวุฒิ เป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครู ในปัจจุบันนี้ ได้กำหนดไว้ว่าในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูตำแหน่งต่าง ๆ นั้น ก.ค.จะต้องกำหนดคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งแต่ละตำแหน่งไว้ด้วย และคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูนั้น ก.ค.จะกำหนดคุณวุฒิที่ต้องการ เป็นคุณสมบัติ เฉพาะในตำแหน่งไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และคุณวุฒิดังกล่าว ก.ค.จะต้องรับรอง และกำหนดการให้รับเงินเดือนตามวุฒิด้วย สำหรับในปัจจุบันนี้ ก.ค.ได้ถือหลักการกำหนดคุณวุฒิ เป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งตามแนวทางของคุรุสภา กล่าวคือมีการกำหนดคุณวุฒิทั้งประกาศนียบัตรหรือปริญญาทางการศึกษา และประกาศนียบัตรหรือปริญญาวิชาชีพอื่น ให้เป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูได้ด้วย เช่น ตำแหน่งครู 1 จะมีคุณสมบัติ เฉพาะ

สำหรับตำแหน่งคือ (1) ได้รับประกาศนียบัตรทางการศึกษา หรือ (2) ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
อื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ซึ่ง ก.ค. กำหนดให้เป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับ
ตำแหน่งนี้ได้ เป็นต้น

การที่ ก.ค. ใช้กำหนดคุณสมบัติทั้งสาขาทางการศึกษา และทางสาขาวิชาชีพอื่นให้เป็นคุณสมบัติ
เฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูนี้ ทำให้ ก.ค. จะต้องพิจารณารับรองคุณสมบัติทางวิชาชีพอื่น และ
กำหนดให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการจำนวนมากมาย จึงเป็นสาเหตุให้มีข้าราชการ
ครูเป็นจำนวนมากที่ไม่มีคุณสมบัติทางวิชาการศึกษา อันนำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์ว่าการที่กำหนดให้
ผู้ที่ไม่มีความรู้ทางการศึกษาสามารถเข้ารับราชการครูได้นั้น น่าจะมีความจำเป็นในสมัยหนึ่งเท่านั้น
ดังนั้นในปัจจุบันน่าจะมีการพิจารณาหาแนวทางกำหนดหลักการเสียใหม่ว่า ผู้ที่จะเข้ารับราชการ เป็น
ข้าราชการครูนั้นควรเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติทางวิชาการศึกษา หรือหากจำเป็นจริง ๆ ที่จะต้องรับผู้ที่มีคุณสมบัติ
ทางวิชาชีพอื่น บุคคลดังกล่าวนั้นก็ควรมีความรู้ทางวิชาการศึกษา โดยควรจะได้ผ่านการศึกษาหรือ
ฝึกอบรมให้มีวุฒิหรือความรู้ทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

หากพิจารณาปัญหา เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติวิชาชีพอื่นให้เป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่ง
ข้าราชการครูได้ เช่นเดียวกับผู้มีคุณสมบัติทางวิชาการศึกษาดังที่เป็นอยู่ขณะนี้แล้ว พบว่า มีปัญหาหลายประการคือ

1. การกำหนดคุณสมบัติผู้สำเร็จการศึกษาทางวิชาชีพอื่นให้เป็นข้าราชการครูได้นี้ เป็นการ
ดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาและหลักการบริหารงานบุคคลตามระบบคุณธรรม เพราะ
ตามปรัชญาการศึกษานั้นถือว่า วิชาครูหรือวิชาการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ประกอบ
วิชาชีพครูจำเป็นต้องรู้เพื่อจะได้สามารถทำหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในหลักการบริหารงาน
บุคคลตามระบบคุณธรรมนั้น จะกำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานตามความสามารถ และจะถือว่าผู้ที่ได้ศึกษามา
ในทางวิชาชีพนั้นโดยตรง ย่อมจะมีความสามารถมากกว่าผู้ที่มีได้ศึกษาในทางวิชาชีพอื่น ๆ ดังนั้น
หากเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปแล้วว่า ผู้ที่มีคุณสมบัติทางวิชาการศึกษา หรือวิชาครูจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ครู
ได้ดีกว่าผู้สำเร็จทางวิชาชีพอื่น ๆ จึงควรจะได้รับรองหรือกำหนด เฉพาะคุณสมบัติวิชาการศึกษาให้เป็น
คุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งข้าราชการครูเท่านั้น ไม่ควรกำหนดคุณสมบัติทางวิชาชีพอื่นอีก หรือหาก
มีความจำเป็นจริง ๆ ที่จะต้องใช้บุคคลที่มีคุณสมบัติวิชาชีพอื่น ก็ควรจะได้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และ
วิธีการให้มีการพัฒนาให้บุคคลเหล่านั้นได้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการศึกษาให้เพียงพอที่จะ
ปฏิบัติงาน มิใช่ปล่อยปละละเลยให้มีการดำเนินการซ้ำแล้วซ้ำอีกอยู่อย่างปัจจุบัน

2. การรับรองให้ผู้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่นเข้าเป็นข้าราชการครูได้นั้น ทำให้เกิดปัญหาการใช้กำลังคนไม่สอดคล้องกับการผลิตกำลังคน นั่นคือ รัฐบาลมีนโยบายในการผลิตกำลังคนทางวิชาการศึกษาออกไปเป็นจำนวนมาก ในแต่ละปีการศึกษา แต่ในการรับบุคคลเข้าทำงานที่จำเป็นต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาทางการศึกษา โดยเฉพาะตำแหน่งข้าราชการครูนั้นกลับไม่ค่อยจะยอมรับวิชาชีพทางการศึกษา แต่กลับไปรับผู้สำเร็จวิชาชีพอื่นให้เข้ามาเป็นข้าราชการครูได้เพิ่มขึ้น

3. การที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่สำเร็จวิชาชีพอื่นเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูได้ โดยเฉพาะตำแหน่งผู้สอนนั้นน่าจะเป็นปัญหาต่อคุณภาพทางการศึกษาได้โดยตรง นั่นคือ น่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การศึกษามีคุณภาพค่อนข้างต่ำลง (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2531 : 1-3)

การที่จะให้ผู้ที่จะเป็นข้าราชการครูทุกคนควรมีวิชาชีพครู สำนักงาน ก.ค. ได้ริเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ในแนวทางการกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิขั้นค่าสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู แล้วนำเสนอให้อนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการครูวิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการพิจารณา และมีมติเห็นชอบในหลักการพร้อมให้ปรับปรุงในบางส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยทำเป็นประกาศคณะกรรมการข้าราชการครู เรื่องดังกล่าวได้นำเสนอให้คณะกรรมการข้าราชการครูพิจารณาในคราวประชุม ครั้งที่ 25/2529 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2529 ผลการพิจารณาที่ประชุมมีมติไม่เห็นด้วยในการออกประกาศ เรื่องการกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิขั้นค่าสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู และมอบหมายให้อนุกรรมการคณะกรรมการข้าราชการครูวิสามัญ เกี่ยวกับตำแหน่งและอัตราเงิน : เดือนไปพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การผ่อนผันหรือยกเว้นคุณสมบัติสำหรับผู้ที่จะเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการครู และผู้ที่ เป็นข้าราชการครูอยู่แล้วที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาว่าจะสมควรยกเว้นประการใดแล้วให้นำเสนอ ก.ค. พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้เองสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูจึงได้ทำการวิจัย เรื่องการกำหนดคุณวุฒิให้เป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับผู้ประกอบตำแหน่งข้าราชการครู โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อนำข้อสรุปเกี่ยวกับการกำหนดคุณวุฒิให้เป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับผู้ประกอบตำแหน่งข้าราชการครู และหาแนวทางในการพัฒนาข้าราชการครูที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาหรือวิชาชีพครู เพื่อจะได้เสนอผลการวิจัยให้หน่วยงานผู้ผลิตครูและผู้ใช้ครูทราบ และนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนกำลังคนต่อไป

จากรายงานการวิจัยได้ข้อสรุปว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 5 กลุ่ม ได้แก่ผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู องค์กรกลางในการบริหารงานบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 257 คนเห็นด้วย

กับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรกำหนดคุณสมบัติสำหรับผู้ที่จะเป็นข้าราชการครู คือ ควรกำหนดทั้งผู้ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาหรือวิชาชีพครู เช่น กศ.บ., ค.บ. และผู้ที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น และวิชาการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครู เช่น วท.บ.กับวิชาชีพครู, น.บ.กับวิชาชีพครู อีกนัยหนึ่ง เป็นการเปิดกว้างให้ทุกคุณวุฒิที่สถาบันต่าง ๆ ได้ผลิตขึ้นในประเทศไทยโดยผ่านการอนุมัติหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัย และ ก.พ.ได้กำหนดราคาคุณวุฒิแล้วหากมีจำนวนวิชาและหน่วยกิตที่เป็นวิชาชีพครูเพียงพอไม่ว่าจะศึกษามาหรือฝึกอบรมมาก็ตาม สามารถสมัครสอบแข่งขันเข้ารับราชการครูตามประกาศรับสมัครได้ทันที
2. ระยะเวลาในการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูสำหรับผู้ที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น และมิได้ศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูตามที่ ก.ค.กำหนดมาก่อน ควรกระทำให้เสร็จสิ้นก่อนการรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการครู หรืออาจกระทำหลังการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูก็ได้ ทั้งนี้ต้องกระทำให้แล้วเสร็จก่อนมีการเลื่อนตำแหน่ง
3. ควรมีการจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูเพิ่มเติมสำหรับผู้ที่เป็นข้าราชการครูซึ่งมีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น
4. ควรให้กรมเจ้าสังกัดดำเนินการให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพิ่มเติมโดยร่วมกับสถาบันผลิตครู เช่น วิทยาลัยครู หรือมหาวิทยาลัยที่มีคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์
5. ควรให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู เป็นผู้รับรองหลักสูตรวิชาชีพครูก่อนที่จะมีการศึกษาหรือฝึกอบรม
6. หลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครู ควรมียาวิชาดังนี้
 - 6.1 หลักการสอนและการเตรียมพร้อมการณ้ภาคปฏิบัติ
 - 6.2 จิตวิทยาการศึกษา
 - 6.3 เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
 - 6.4 การประเมินผลและสร้างแบบทดสอบ
 - 6.5 วิธีสอนเฉพาะ
 - 6.6 พื้นฐานการศึกษา

จากผลการวิจัยนี้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ควรหาแนวทางในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. พิจารณารับรองคุณวุฒิทางการศึกษาหรือวิชาชีพครู สำหรับทุกกรม โดยที่ทุกคุณวุฒิกระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง และ ก.พ.ได้กำหนดอัตราเงิน เดือนสำหรับคุณวุฒินั้นแล้ว

2. สำหรับคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น นอกจากคุณวุฒิทางวิชาชีพครูดังกล่าวแล้ว หากกรมใดมีความจำเป็นต้องใช้ก็ให้ตกลงกับ ก.ค.ว่าจะกำหนดคุณวุฒิใดบ้างหรืออาจจะกำหนดไว้ทุกคุณวุฒิเป็นการกำหนดไว้กว้าง ๆ ก็ได้ แต่สำหรับผู้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่นนี้ ก.ค.จะต้องกำหนดเงื่อนไขว่าเป็นหน้าที่ของกรมที่จะต้องจัดการให้ข้าราชการครูที่ไม่มีคุณวุฒิวิชาชีพครู เหล่านี้ เข้ารับการศึกษาค้นคว้าหรือฝึกอบรมให้มีวิชาชีพครูตามหลักสูตร และระยะเวลาที่ ก.ค.กำหนด และหากผู้ใดไม่มีคุณวุฒิวิชาชีพครูตามเงื่อนไขดังกล่าว ก.ค. อาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมไว้ให้เป็นการบังคับหรือเป็นการส่งเสริม เช่น อาจไม่ให้มีการปรับปรุ่งตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น

สำหรับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพอื่นนี้ ก.ค.ก็จะรับรองเป็นหลักการคือ ก.ค.จะรับรองหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยรับรอง และก.พ.ได้กำหนดอัตราเงิน เดือนสำหรับคุณวุฒินั้นแล้ว

3. ในกรณีที่กรมต้องการที่จะใช้คุณวุฒิใด ก็ให้กรมกำหนดเลือกใช้หรือเปิดสมัครสอบแข่งขันได้เองตามที่ ก.ค.ได้มอบอำนาจให้แล้ว

4. สำหรับหลักสูตรในการให้การศึกษาหรือฝึกอบรมข้าราชการครูที่ไม่มีวุฒิทางวิชาชีพครูนั้น ควรให้ ก.ค.กำหนดโดยประสานงานกับสถาบันการศึกษาผู้ผลิตครู

5. ก.ค.อาจส่งเสริมให้ผู้ซึ่งเป็นผู้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น ซึ่งได้ศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูเพิ่มเติม โดยการกำหนดให้มีการคัดเลือกบุคคลเหล่านี้เข้ารับราชการ เป็นข้าราชการครู หรืออาจจัดสอบแข่งขันเฉพาะกลุ่มก็ได้ ซึ่งจะเป็นมาตรการจูงใจอย่างหนึ่ง (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู 2531 : 22-25)

จะเห็นว่าวิธีการยกระดับวิชาชีพครูของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู โดยวิธีกำหนดคุณวุฒิสำหรับผู้ที่จะเป็นข้าราชการครูนั้น ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ได้ครูที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของหน่วยงานใช้ครู ซึ่งไม่จำเป็นที่จะต้องกำหนดเป็นใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเลย แต่ถ้าภายหลังพระราชบัญญัติครูที่ออกมาได้กำหนดให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ก็จะไม่เกิดปัญหากับบุคคลกลุ่มนี้ เพราะได้ผ่านกระบวนการทางการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพครูมาแล้ว ยิ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยิ่งขึ้นไปอีก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ส่วนที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิจากวิชาชีพอื่นได้แก่ วิชาชีพแพทย์ วิศวกร สถาปนิก ทนายความ และพยาบาล ได้ให้ข้อคิดเห็นดังต่อไปนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด (5 ท่าน) เห็นด้วยว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ ดังเหตุผลต่อไปนี้

1.1 เพื่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะวิชาชีพแพทย์ วิศวกร สถาปนิก จึงต้องมีการควบคุมมาตรฐานในวิชาชีพจะได้ป้องกันไม่ให้เกิดการผิดพลาดในการประกอบวิชาชีพ (5)

1.2 เพื่อป้องกันบุคคลที่มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม เข้าสู่วิชาชีพ (3)

1.3 เพื่อพัฒนาสมาชิกของวิชาชีพให้ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เนื่องจากความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ เจริญก้าวหน้ามาก (2)

2. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคือปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางแก้ไข เกี่ยวกับการควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพของวิชาชีพต่าง ๆ มีดังนี้

<u>ปัญหาและอุปสรรค</u>	<u>แนวทางแก้ไข</u>
2.1 เนื่องจากบางวิชาชีพเริ่มดำเนินการมาได้ไม่นาน ย่อมกระทบต่อคนในส่วนรวมมาก และการดำเนินการมักไม่ทั่วถึง ทำให้ประชาชนมักเข้าใจผิดว่าวิชาชีพนั้น ๆ จะเป็นที่พึงได้หรือไม่ (3)	1. ควรแก้ไขกฎหมายให้เกิดความตื่นร้อนต่อผู้ประกอบการวิชาชีพและประชาชนให้น้อยที่สุด (2) 2. ควรกระจายหน่วยควบคุมวิชาชีพไปยังจังหวัดและอำเภอให้ได้มากที่สุด (1) 3. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตลอดจนสมาชิกวิชาชีพนั้น ๆ ได้เข้าใจองค์กรวิชาชีพมากขึ้น (1)
2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาหลักสูตรคือหลักสูตรวิชาชีพส่วนใหญ่มักถูกควบคุมมาตรฐานโดยทบวงมหาวิทยาลัย นอกจากสภาวิชาชีพนั้น ๆ จะควบคุมมาตรฐาน	1. ควรตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดเดียวโดยร่วมกันระหว่างทบวงและสภาวิชาชีพในการที่จะพิจารณาหลักสูตรวิชาชีพ หรือการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (1)

ปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไข

- หลักสูตรโดยตรงอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดการซ้ำซ้อนไม่คล่องตัว (2)
- 2.3 ปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดข้อกำหนดมากขึ้น (1)
2. ควรแบ่งหน้าที่ระหว่างทบวงและสภาวิชาชีพให้ชัดเจนว่า ใครจะรับผิดชอบในส่วนใด และมีปริมาณมากน้อยเพียงไร (1)
- ควรได้มีการส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพให้มาก (1)

3. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของวิชาชีพครู เห็นว่า ค่อนข้างตกต่ำโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ใน 5 ท่าน เห็นด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เหลือ 1 ท่าน ไม่ขอออกความเห็น เนื่องจากไม่ได้อยู่ในวงการนี้ สำหรับเหตุผลที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าวิชาชีพครูในปัจจุบันตกต่ำ มีดังนี้

3.1 ครูประหลาดคนไม่เหมาะสม ขาดการพัฒนาทั้งทางด้านความรู้และคุณธรรม จึงทำให้สังคมเสื่อมศรัทธาครู (2)

3.2 เนื่องจากครูได้รับการคาดหวังจากสังคมค่อนข้างสูง แต่สังคมไม่ได้ให้การยกย่องครูเท่าที่ควร จึงดูค่อนข้างจะตกต่ำ (1)

3.3 ปัจจุบันผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูแตกต่างจากอดีตมาก ทั้งด้านความรู้และความตั้งใจในการเป็นครู (1)

4. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความจำเป็นที่จะต้องมี การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู โดยการออกใบอนุญาต ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ใน 5 ท่าน เห็นด้วยว่าจำเป็นมาก โดยให้เหตุผลดังนี้

4.1 วิชาชีพครูเกี่ยวข้องกับมนุษยชนที่จะต้องได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนตลอดจนการพัฒนาประเทศ (3)

4.2 เพื่อจะได้มีการรวมตัวกันของสมาชิกครู และได้ทำในสิ่งที่เห็นหรือต้องกัน ย่อมเกิดผลดีต่อมาตรฐานของวิชาชีพครู (1)

ส่วนเหตุผลที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านไม่เห็นด้วยกับการที่จะนำวิชาชีพครูมาเปรียบเทียบกับวิชาชีพชั้นสูง เช่น แพทย์ นั้นเปรียบเทียบกันไม่ได้เพราะลักษณะงานต่างกัน วิชาชีพแพทย์มีมาตรฐาน-

ฐานของวิชาชีพค่อนข้างตายตัว เห็นเป็นรูปธรรม ถ้าจะ เปรียบ เทียบกับวิชาชีพครูจะต้องตอบคำถาม ให้ได้ว่า มีความจำเป็นเช่นไรที่จะต้องมี การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู แล้วมาตรฐานของวิชาชีพครู เป็นอย่างไร และถ้ามีแล้วจะสามารถควบคุมให้สมาชิกทำตามมาตรฐานได้อย่างไร ด้วยเหตุนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิจึงไม่แน่ใจ เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตวิชาชีพ

5. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการออกใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพครู มีผู้ทรงคุณวุฒิออกความเห็นเพียง 4 ท่าน ส่วนที่เหลือ 1 ท่านไม่ขอออกความเห็น โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน แสดงความคิดเห็นดังนี้

5.1 ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลในวิชาชีพคือ สมาชิกจะ เข้าใจว่าการมีการควบคุมนั้นจะ มากคั่นสมาชิก อาจทำให้เกิดการต่อต้าน ดังนั้นควรมีการชี้แจงให้สมาชิกทราบ ว่ากฎหมายที่ออกมา จะช่วยปกป้องทั้งตัวสมาชิกและสังคมที่ได้รับบริการ ย่อม เกิดผลดีต่อประเทศชาติ (2)

5.2 สังคมไม่เข้าใจถึงความจำเป็นในการมีใบอนุญาต เนื่องจากวิชาชีพครูไม่ ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินอย่างรวดเร็ว ดังนั้นควรตั้ง วัตถุประสงค์ของการออกใบ อนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้ชัดเจน โดยชี้แจงความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับให้สังคมและ สมาชิกได้ทราบ (1)

5.3 ไม่ควรมีปัญหาเพราะการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เป็นการยกระดับมาตรฐาน วิชาชีพนั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ เช่น วิชาชีพแพทย์ วิศวกร และทนายความ (1)

6. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการดำเนินการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู โดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ว่าควร จะ เครื่องครัดหรือลดหย่อนใน ส่วนใด ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน แสดงความคิดเห็นไว้ ดังนี้

6.1 การปฏิบัติในเรื่องของมาตรฐานวิชาชีพไม่ควรลดหย่อน ควรพิจารณาไป ตามเกณฑ์และตามกฎหมาย (4)

6.2 กฎหมายไม่ควรปิดกั้นบุคคลในวิชาชีพอื่นที่จะ เข้าสู่วิชาชีพครูมากจนเกินไป เพราะการศึกษาจะต้องมีหลายสาขาวิชา มาเกี่ยวข้อง จึงควร เปิดโอกาสกว้างสำหรับบุคคลในวิชา ชีพอื่นมากพอสมควร (1)

6.3 วิชาชีพครูไม่มีผลกระทบต่อ นักเรียนอย่างชัดเจน เช่น วิชาชีพแพทย์ ทนายความ วิศวกร หรือพยาบาล ดังนั้นไม่ควร เครื่องครัดมากเกินไป (1)

7. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับรูปแบบของการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครู
ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่าควรมีรูปแบบดังนี้

7.1 ควรมีการควบคุมมาตรฐานจากสถาบันผลิตครูก่อน จากนั้นควบคุมผู้ประกอบการ
วิชาชีพครู โดยใช้กฎหมาย และคุรุสภาควรทำหน้าที่นี้ (1)

7.2 ควรมีสภาวิชาชีพ เพื่อควบคุมสมาชิกทั้งหมด โดยประกอบด้วยกรรมการสภา
ซึ่งได้มาจากการแต่งตั้ง และเลือกตั้ง โดยเลือกตั้งจากสมาชิกทั่วไป และแต่งตั้งจากหน่วยงาน
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานจากทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และควรมีที่
ปรึกษา ซึ่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิค้ำกฎหมาย (1)

7.3 ควรมีกฎหมายประกอบวิชาชีพครู ให้รัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบ และควรควบคุม
ครูในทุกสาขาวิชาชีพ (1)

7.4 ควรจะต้องมีการทดสอบความรู้ในสาขาวิชาหรือระดับที่จะต้องสอนสำหรับ
ผู้ที่จะ เป็นครู และควรมีคณะกรรมการดูแลความประพฤติจรรยาบรรณของครู เพื่อเยาวชนของชาติ
จะให้เห็นแบบอย่างที่ดีงามอันจะ เป็นผลดีในการยกระดับคุณธรรมและจริยธรรมของพล เมืองไทยให้
ดีกว่าปัจจุบัน (1)

ส่วนที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิจากวิชาชีพครู จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากวิชาชีพครูได้ผล
การวิเคราะห์ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อวิชาชีพครูในปัจจุบัน เห็นว่า วิชาชีพครูในปัจจุบัน
ตกต่ำลง โดยมีจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วย 7 ใน 9 ท่าน มีสาเหตุดังนี้

1.1 การที่มีครูจำนวนหนึ่งเข้ามาเป็นครู โดยไม่ได้รับการศึกษาทางวิชาชีพครู
มาก่อน เพราะวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ต้องฝึกฝนมาโดยเฉพาะทาง การที่มีครูที่ไม่ได้เรียน
ทางครูมา เป็นครูได้ ทำให้วิชาชีพครูได้รับการดูหมิ่นว่า ถ้าใครไม่มีงานทำก็สอบบรรจุ เป็นครู ซึ่ง
อาจเป็นสาเหตุให้คุณภาพการเรียนการสอนตกต่ำลง (5)

1.2 ความคาดหวังของสังคมที่จะให้ครู เป็นปูชนียบุคคล กับสิ่งที่ครูจะทำได้ส่วน
ทางกัน เพราะครูในปัจจุบันมองว่าการ เป็นปูชนียบุคคลนั้น เป็น เรื่องในอุดมคติ ทำได้ยาก โดย
เฉพาะครูเองไม่ทราบสถานภาพและบทบาทของคนว่า ควรมีความรับผิดชอบเพียงไร จึงมักคิดว่า

ถ้าไม่ทำก็ไม่เป็นไร และเมื่อสังคมคาดหวังในตัวครูสูง เมื่อครูก่อปัญหาที่มักจะถูกติเตียนอย่างแรง (4)

1.3 บุคคลที่เข้าสู่วิชาชีพจำนวนหนึ่งไม่ได้เข้ามาด้วยความตั้งใจที่จะเป็นครู จึงขาดความรู้ความเข้าใจในการประกอบวิชาชีพครู จึงทำตนไม่เหมาะสมในบางโอกาส ย่อมทำให้วิชาชีพครูตกต่ำลงได้ (4)

1.4 วิชาชีพครูถูกปล่อยปละละเลยไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร องค์กรวิชาชีพครูมุ่งแต่จัดสวัสดิการให้กับครูมากกว่าการพัฒนาวิชาชีพ เนื่องจากองค์กรวิชาชีพครูไม่มีอำนาจในทางกฎหมายที่จะควบคุมมาตรฐานของวิชาชีพ และควบคุมความประพฤติจรรยาบรรณต่าง ๆ (3)

1.5 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของคน que เข้าสู่วิชาชีพครู ส่วนใหญ่เป็นระยะการก่อสร้างสร้างตัว อาจจะทำให้ทุ่มเทให้กับวิชาชีพครูน้อยกว่าที่ควร จึงมักเกิดอาชีพรอง เพื่อเสริมสภาพเศรษฐกิจของคน ในปัจจุบันครูมีภาระหนี้สินมากทั้ง ๆ ที่บุคคลในวิชาชีพอื่นก็อาจจะมามีภาระหนี้สินเช่นนี้ แต่ความที่สังคมคาดหวังในตัวครูสูงจึงทำให้มองว่าสภาพวิชาชีพครูในปัจจุบันตกต่ำลง (2)

1.6 ครูของครูยังทำงานในวิชาชีพได้ไม่ดี คือครูของครูยังขาดความสามารถและการเป็นตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะยังขาดคุณธรรม ดังนั้น เมื่อสภาพของผู้เข้ามาเรียนครูไม่ดีอยู่แล้ว ถ้ามาเจอสภาพที่ครูของครูกำลังมีปัญหาย่อมทำให้สภาพการณ์ของวิชาชีพครูตกต่ำลงได้ (1)

2. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่เห็นด้วยว่าปัจจุบันวิชาชีพครูตกต่ำจำนวน 2 ท่าน โดยมีสาเหตุ ดังนี้

2.1 วิชาชีพครูในปัจจุบันพัฒนาขึ้นมากคือ ครูส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีเพิ่มมากขึ้น และวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพระดับมหาวิทยาลัยคือ ไม่มีระดับที่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัย เป็นการศึกษาช่วงเดียว อาจเป็นปริญญาตรี 4 ปี หรืออาจมี 2 ช่วงคือ จบ ป.กศ. สูง แล้วต่อปริญญาตรี 2 ปี และปัจจุบันวิชาชีพครูเป็นคณะที่มีสิทธิให้ปริญญาตรีได้ นั้นแสดงว่าวิชาชีพครูเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่ได้รับการยอมรับจากมหาวิทยาลัยและพัฒนาขึ้นมาก ประกอบกับมีการวิจัยค้นคว้าทดลองมาก ๆ จึงทำให้ศาสตร์ทางครูขยายตัวกว้างขึ้น ก้าวหน้าขึ้นคือ ปัจจุบันถ้าจะเรียนครู 4 ปีไม่พอแล้ว อาจจะเป็นครู 5 ปี หรือ 6 ปี ซึ่งอาจเป็นไปได้ในอนาคต (2)

2.2 ครูมีรายได้และศักดิ์ศรีไม่น้อยไปกว่าผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ (2)

2.3 ครูมีโอกาสในความก้าวหน้ามากในเรื่องของการปฏิบัติงาน การเลื่อนตำแหน่ง และการมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น (2)

3. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความจำเป็นของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเห็นว่า จำเป็นที่จะต้องมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

3.1 การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เป็นวิธีการหนึ่งในการยกมาตรฐานของวิชาชีพ นั่นคือผู้ที่ได้รับใบอนุญาตย่อมประกันให้กับสังคมว่า ผู้นั้นได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของวิชาชีพครูแล้วในระดับหนึ่ง (5)

3.2 วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง เช่นเดียวกับวิชาชีพแพทย์ หนายความ ฯลฯ ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามหลักสากลของวิชาชีพชั้นสูง (4)

3.3 ในอนาคตควรมีแต่ปัจจุบันสถานการณ์ไม่เหมาะสมโดยมีเหตุผลดังนี้ (4)

3.3.1 เนื่องจาก เป็น เรื่องที่พยายามทำมาหลายรัฐบาลแล้วแต่ก็ไม่สำเร็จ ถ้าทำให้รัฐบาลเห็นความสำคัญได้เมื่อไรก็คงไม่มีปัญหา (2)

3.3.2 เนื่องจากมีครูจำนวนหนึ่งที่มีคุณสมบัติไม่ตรงตามมาตรฐาน ดังนั้นถ้าจะมีการออกใบอนุญาตโดยไม่มีวิธีการที่เหมาะสม ย่อมทำให้เกิดความกระทบกระเทือนได้ ควรจะมีการจัดระบบพัฒนาครูที่มีอยู่แล้วในระบบแต่มีคุณสมบัติไม่ตรงตาม เกณฑ์วิชาชีพครู ได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง โดยให้เวลาช่วงหนึ่งและในที่สุดจึงใช้การออกใบอนุญาต เป็นมาตรการสุดท้าย เนื่องจากใบอนุญาตเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการยกระดับวิชาชีพเท่านั้น แต่ไม่ใช่ทุกสิ่งทุกอย่าง (2)

3.3.3 ในสภาพปัจจุบันการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เป็น เรื่องที่อาจจะต้องใช้เวลานาน ควรหามาตรการอื่นที่จะดำเนินการยกระดับวิชาชีพครู โดยการควบคุมมาตรฐานขั้นต่ำของผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครู อาจกำหนดเป็นหน่วยกิต วุฒิบัตร หรือประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อจะเข้าสู่วิชาชีพครูโดยสมบูรณ์ และ เมื่อมีกฎหมายออกมาจะทำให้ครูเหล่านี้มีเกณฑ์ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ (2)

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตลอดจนจนแนวทางแก้ไขในส่วนนี้ผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่าน ไม่ขอตอบคำถาม เพราะไม่ได้มีส่วนศึกษาในเรื่องนี้อย่างลึกซึ้ง คงเหลือผู้ตอบคำถาม 8 ท่าน

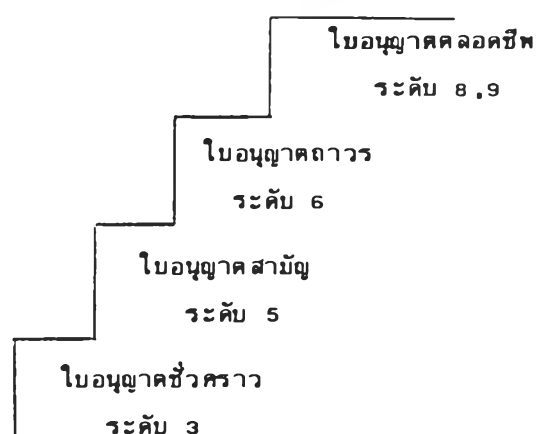
ปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไข

- 4.1 ปัญหาด้านตัวครู ครูบางกลุ่มอาจคิดค้ำคั้น เพราะคิดว่าจะ เป็นการควบคุมบังคับตัวครูมากเกินไป และครูไม่ค่อยเข้าใจเรื่อง การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ส่วนใหญ่ สนใจในเรื่องเกี่ยวกับตำแหน่งและรายได้ ดังนั้นถ้ามีการกำหนดให้ครูทุกคนต้องมีใบอนุญาตโดยมีข้อกำหนดมากมายทั้ง ๆ ที่เป็น การพัฒนาตัวครูเอง ก็อาจจะทำได้ยาก เพราะสภาพรายได้และระยะเวลาที่จะ พัฒนาตนเองของครูแทบไม่มี (5)
- 4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการ ถ้าจะมีการ ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะ เริ่ม ที่ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพแล้ว หรือผู้ที่กำลังจะ เข้าสู่วิชาชีพ ถ้าเป็นผู้ที่จะ เข้าสู่วิชาชีพ ครูจะมีปัญหาน้อยกว่าคุณสมบัติโดยการกำหนด ตรงตามเกณฑ์มาตรฐานและต้องได้รับใบ อนุญาตประกอบวิชาชีพครู แต่จะดำเนินการ กับครูที่อยู่ในระบบแล้วให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานและให้ครูยอมรับสภาพของตน และพร้อมที่จะรับการพัฒนา นั้นคงมีปัญหามาก (5)
- ควรทำความเข้าใจกับครูทุกคนถึงความสำคัญ ของการออกกฎหมายวิชาชีพว่า ไม่ใช่เพื่อ เป็นการจับผิดครู แต่ เป็นการพัฒนาสถานภาพ ของวิชาชีพครูให้สูงขึ้นให้ได้มาตรฐานขึ้น จะ ทำให้ครูมีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะ สอนได้ตามหลักสูตรและมีจรรยาบรรณที่เหมาะสม เป็นตัวอย่างที่ดี ซึ่งจะทำให้วิชาชีพครูได้รับการยอมรับจากสังคมมากยิ่งขึ้น (3)
 - ควรหาวิธีการที่จะทำให้ครูตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ของตน คือหมั่นฝึกฝนหาความรู้ มีความ ประพฤติดี และเป็นหลักของสังคม ช่วยเหลือ สังคมตามกำลังความสามารถ โดยไม่ต้อง กำหนด เป็นใบอนุญาต (2)
 - ถ้าจะแก้ปัญหาค่าตอบแทนด้านจากครูในระบบจำเป็น ที่จะต้องให้ใบอนุญาตตลอดชีวิต เพราะถือว่า มี ประสิทธิภาพพอสมควร โดยให้ครูที่ไม่มีวุฒิทาง ครูหรือผ่านการอบรม เกี่ยวกับวิชาชีพครูได้รับ การ เรียนหรืออบรมพร้อมทั้งกำหนดระยะเวลา ให้ครูเหล่านั้นใช้ในการพัฒนาตนเอง โดยครู เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดหรือไม่ควรเสียเลย (5)

ปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไข

4.3 ปัญหาเกี่ยวกับประเภทของใบอนุญาต ถ้าเป็นประเภทเดียวและใช้ได้ตลอดชีวิตก็คงไม่มีปัญหา แต่ขัดกับหลักการของการออกใบอนุญาตคือเพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพ (3)

- การชี้แจงให้ทุกฝ่าย เข้าใจถึงหลักการของการออกใบอนุญาตหลายประเภท มีผลดีผลเสียอย่างไร (3)
- การส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง โดยการสร้างแรงจูงใจ เช่นรายได้ที่เพิ่มขึ้นในการขอเปลี่ยนใบอนุญาตแต่ละครั้ง และควรส่งเสริมโดยการจัดการอบรม สัมมนา ตามความต้องการของครูที่จะนำไปใช้ในการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง (2)
- การกำหนดแนวทางการพัฒนาพร้อมกับกำหนดใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้เหมือนขั้นบันได แล้วจัดฝึกอบรมให้สอดคล้องกัน ดังนี้

เช่น ระดับ 6 จะขึ้นไปเป็นระดับ 8 จำเป็นต้องรู้ทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาหาก ก็จัดฝึกอบรมให้และประเมินว่าใครผ่านทักษะนี้บ้าง โดยประเมินจากผลงาน ฯลฯ ถ้าผ่านการประเมินก็จะได้รับใบอนุญาตอีกระดับหนึ่งพร้อมกับเลื่อนระดับด้วย ซึ่งอาจทำให้ได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น 2 คอ (1)

ปัญหาและอุปสรรค

แนวทางแก้ไข

- 4.4 ปัญหาเกี่ยวกับการออกกฎหมายใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะเป็นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาวิชาชีพครูได้แน่นอนประการใด เพราะในสภาพปัจจุบันทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพครูค่อนข้างตกต่ำ ถ้าจะออกกฎหมายควบคุมวิชาชีพที่ตกต่ำเช่นนี้แล้ว คงเป็นไปได้ยากในการที่จะให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และการที่ครูมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แล้วจะถือว่าครูคนนั้นมีมาตรฐาน แล้วยอมเป็นไปไม่ได้ เพราะบางคนได้แล้วแต่พฤติกรรมไม่เปลี่ยนก็ยอมทำให้เกิดปัญหาได้ (3)
- 4.5 ปัญหาทางด้านการเมือง เนื่องจากนักการเมืองไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการศึกษาเท่าที่ควร โดยเฉพาะการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยพัฒนาตัวครูที่เป็นกลไกสำคัญ ถ้าจะมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูยังไม่เห็นด้วยอย่างมาก ดังนั้นโอกาสที่พระราชบัญญัติใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะผ่านสภาผู้แทนคงเป็นไปได้ยาก (2)
- ควรมีการกำหนดเกณฑ์คุณภาพของครูว่า ผู้ที่จะเป็นครูจะต้องเรียนในด้านวิชาใด จำนวนหน่วยกิตเท่าไร โดยไม่ต้องมีการออกใบอนุญาต จะทำให้สะดวกต่อการพัฒนาวิชาชีพมากขึ้น (2)
 - ควรกำหนดแนวปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดมาตรฐานในวิชาชีพ เพราะมาตรฐานของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ที่การนำสิ่งนั้นไปใช้ และการส่งเสริมให้ปฏิบัติตามแนวทางก็จะก่อให้เกิดมาตรฐานในวิชาชีพครูได้ จึงควรวางเกณฑ์ไว้ว่า คนที่จะเป็นครูที่ดีควรประพฤติปฏิบัติคน เช่นไร มาตรฐานมิได้อยู่ที่การไปตรวจสอบว่าครูคนนั้นมีวุฒิหรือผ่านการอบรมแล้ว (1)
 - การทำให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของการศึกษาโดยลำพัง นักวิชาการคงทำได้ยากจะต้องพึ่งพลังอำนาจทางการเมืองและการทหารเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการศึกษาของชาติ และโดยเฉพาะประเทศไทยการที่จะเปลี่ยนประเทศให้เป็น NICS นั้น ถ้าคนไม่พร้อมก็จะเกิดปัญหา ดังนั้นถ้าจะให้คนพร้อมการศึกษาทุกระดับต้องช่วยกัน ควรกำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจะต้องยอมรับในการแก้ไขปัญหาวินิจฉัยครั้งนี้ด้วย จึงจะทำให้ได้ผล (2)

ปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไข

- 4.6 ปัญหาเกี่ยวกับความเป็น เอกภาพของผู้
ประกอบวิชาชีพครู ถ้าคราบใดที่กฎหมาย
การควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพควบคุมผู้
ประกอบวิชาชีพได้ไม่หมดทุกระดับและทุก
สังกัด ย่อมทำให้เกิดปัญหา (2)
- 4.7 ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรวิชาชีพครู
เนื่องจากองค์กรวิชาชีพครูของไทยโดย
เฉพาะคุรุสภา ยังไม่มีบทบาทเท่ากับ
สมาคมวิชาชีพอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่คุรุสภาเป็น
องค์กรวิชาชีพที่ใหญ่ที่สุด แต่ก็ไม่สามารถที่
จะทำการพัฒนาวิชาชีพได้ เพราะขาดความ
แข็งแกร่ง และถ้ามีกฎหมายวิชาชีพครูออก
มาโดยให้อำนาจหน้าที่แก่องค์กรวิชาชีพครู
มาก ถ้าองค์กรวิชาชีพครูไม่แข็งแกร่งพอ
ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินตามกฎหมายที่ระบุ
ไว้ได้ (1)
- 4.8 ปัญหาของเจ้าของโรงเรียนเอกชน ถ้ามีการ
บังคับให้โรงเรียน เอกชนต้องจ้างครูให้ตรง
กับวุฒิ เจ้าของโรงเรียนเอกชนอาจไม่
เห็นด้วย เพราะไปขัดกับผลประโยชน์ของ
เจ้าของโรงเรียน ก็จะทำให้เกิดการเอาเปรียบ
แรงงาน เพราะเจ้าของโรงเรียน เอกชน
ไม่ต้องการที่จะจ้างครู โดยให้เงินเดือนสูง
ดังนั้นครูโรงเรียน เอกชนก็จะอยู่ในภาวะ
จ่ายอ้อม ทำให้ครูไม่เกิดความภาคภูมิใจใน
อาชีพของตน สถานภาพของวิชาชีพก็จะ
ตกต่ำลง (1)
- ควรรวมทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษา
เข้าด้วยกัน เพื่อกฎหมายที่ออกมาจะได้ควบคุม
ผู้ประกอบวิชาชีพครูทุกสังกัดและทุกระดับตั้งแต่
ปฐมวัยจนถึงมหาวิทยาลัย (2)
- ควรพัฒนาองค์กรวิชาชีพครูให้แข็งแกร่ง ไม่ควร
เน้นสวัสดิการมากเกินไป องค์กรนี้ควรได้รับ
การสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาลบ้าง
โดยเฉพาะสมาคมชมรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู
ต่าง ๆ และควรขยายงานขององค์กรวิชาชีพครู
ให้กว้างขวางถึงระดับท้องถิ่น (1)
- ควรหามาตรการที่จะแก้ไขปัญหาระบบโรงเรียนนี้
ให้ได้ โดยไม่ควรให้ครูโรงเรียน เอกชนอยู่
ภายใต้กฎหมายแรงงาน ควรแก้ไขพระราช-
บัญญัติโรงเรียน เอกชนใหม่ (1)

ปัญหาและอุปสรรคแนวทางแก้ไข

- 4.9 ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการออกกฎหมายและการใช้กฎหมาย อาจเกิดความไม่เป็นธรรมสำหรับครูบางส่วน หรือกรรมการ และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาต แสวงประโยชน์จากช่องว่างของระเบียบได้ หรืออาจมีการ เล่นพรรคเล่นพวกได้ (1)
- ควรศึกษาถึงการออกกฎหมายให้ลึกซึ้งพิจารณาผลดีผลเสียโดยอาจศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของวิชาชีพอื่น ๆ ว่าเป็นเช่นไร เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เข้ากับวิชาชีพครู (1)

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีดำเนินการ เพื่อควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูควรเป็นเช่นไรนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาชีพครู เสนอวิธีดำเนินการดังนี้

5.1 ควรดำเนินการในเรื่องของการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้สำเร็จ โดยเฉพาะการแก้ไขกฎหมายให้สามารถควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งถ้ากฎหมายออกมาย่อมไม่มีปัญหา และสามารถทำได้เต็มที่ด้วย (5)

5.2 การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการประกอบวิชาชีพครู โดยกำหนดความรู้ความสามารถของผู้เป็นครู โดยอาจจะให้สอบผ่านข้อสอบมาตรฐาน หรือจำนวนหน่วยกิตทางการศึกษา หรือวุฒิบัตร ฯลฯ (5)

5.3 ควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งมี 3 หน่วยงานคือ สถาบันผลิตครู คณะกรรมการข้าราชการครู และครูสภา โดยปัจจุบันยังมีได้แบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน ต่างคนต่างทำ คาบเกี่ยวกับ ควรให้ ก.ค. เป็นฝ่ายกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของครู สถาบันผลิตครูก็ผลิตครูให้เข้ากับเกณฑ์มาตรฐาน และครูสภา เป็นฝ่ายที่ทำหน้าที่ควบคุมและส่งเสริมด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ (4)

5.4 ในกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ควรมีการกำหนดมาตรฐานทางวิชาชีพครู และทางจรรยาบรรณครู โดยทำเป็นเครื่องมือประเมินตนเอง ให้แก่ครูทุกคนประเมินตนเองว่า ตนยังขาดมาตรฐานในส่วนไหน และครูเหล่านั้นจะต้องส่งเสริมตนเองให้มีเกณฑ์ครบตรงจุดนั้น ๆ (2)

5.5 การควบคุมมาตรฐานโดยการรับรองมาตรฐานจากสถาบันผู้ผลิต โดยมี คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและรับรองหลักสูตรการผลิตครูทั้งของทบวง มหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ ว่าได้ผลิตครูได้ตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ (1)

5.6 การควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูได้ทำงานในวิชาชีพตรงตาม สาขาที่จบการศึกษา (1)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับความสำคัญและปัญหา
ตลอดจนแนวทางการยกระดับวิชาชีพครู โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อความสำคัญของวิชาชีพครู

ความสำคัญของวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพที่สำคัญอันจะขาดเสียไม่ได้ในสังคม	20	100	-	-	39	100	-	-	122	98.39	2	1.61
2. ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องได้รับการศึกษาในศาสตร์ระดับสูง ซึ่งมีขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ พิเศษ	20	100	-	-	36	92.31	3	7.69	116	93.55	8	6.48
3. ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องผ่านการฝึกอบรมและมีประสบการณ์พื้นฐานของการเป็นครู	20	100	-	-	39	100	-	-	122	98.39	2	1.61
4. วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ต้องมีจรรยาบรรณและการฝึกฝนเฉพาะทาง เช่นเดียวกับวิชาชีพแพทย์ วิศวกร ทนายความ พยาบาล หรือสถาปนิก	20	100	-	-	38	97.44	1	2.56	122	98.39	2	1.61
5. วิชาชีพครูจะต้องมีองค์กรวิชาชีพครู เพื่อเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรโลงความมั่นคงแห่งอาชีพของสมาชิก	20	100	-	-	39	100	-	-	121	97.58	3	2.42

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความสำคัญของวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. วิชาชีพครูจำเป็นต้องมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	20	100	-	-	36	92.30	3	7.69	112	90.32	12	9.68
7. การมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพก็เพื่อถ่วงดุลและควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพให้มีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ	20	100	-	-	37	94.87	2	5.13	101	86.29	17	13.71
8. การมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะเป็นการรับประกันว่าสังคมจะต้องได้รับการบริการที่มีประสิทธิภาพ	13	90	2	10	37	94.87	2	5.13	104	83.87	20	16.13
9. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะช่วยพัฒนาให้ผู้ประกอบวิชาชีพได้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพมากขึ้น	18	90	2	10	36	92.31	3	7.69	101	81.45	20	18.55
10. องค์กรวิชาชีพจำเป็นต้องมีข้อกำหนดหรือกฎหมายเพื่อควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ	20	100	-	-	39	100	-	-	118	95.16	6	4.84
11. องค์กรวิชาชีพสามารถ งด เพิกถอน หรือยึดใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ	20	100	-	-	39	100	-	-	107	86.29	17	13.71

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 6 ปรากฏว่า

กลุ่มผู้ผลิตทั้งหมด (ร้อยละ 100) เห็นด้วยว่าวิชาชีพครูมีความสำคัญคือ เป็นวิชาชีพที่จะขาดเสียไม่ได้ในสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องได้รับการศึกษาในศาสตร์ระดับสูง ซึ่งมีขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษ และจะต้องผ่านการอบรมและมีประสบการณ์พื้นฐานของความเป็นครู วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูงจะต้องมีจรรยาบรรณและการฝึกฝน เฉพาะทาง วิชาชีพครูจะต้องมีองค์กรวิชาชีพครู เพื่อเป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรโลงความมั่นคงแห่งอาชีพสมาชิก วิชาชีพครูจำเป็นต้องมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เพื่อกลั่นกรองและควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพให้มีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพจำเป็นต้องมีข้อกำหนดหรือกฎหมาย เพื่อควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ และองค์กรวิชาชีพสามารถ งด เพิกถอน หรือยึดใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ ถ้าผู้ประกอบวิชาชีพไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ มีผู้ผลิตเพียงจำนวนร้อยละ 10 เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยกับข้อที่ว่า การมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะเป็นการประกันว่าสังคมจะได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพและ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะช่วยพัฒนาให้ผู้ประกอบวิชาชีพได้มีความรู้-ความสามารถในวิชาชีพมากขึ้น

กลุ่มผู้ใช้ครู ส่วนมากเห็นด้วยกับความสำคัญของวิชาชีพครูเกือบทุกข้อ ข้อที่มีผู้เห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อที่ว่าผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องได้รับการศึกษาในศาสตร์ระดับสูง ซึ่งมีขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถพิเศษ วิชาชีพครูจำเป็นต้องมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะช่วยพัฒนาให้ผู้ประกอบวิชาชีพได้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามจำนวนผู้เห็นด้วยในข้อนี้ยังคงมีสัดส่วนสูงคือมีจำนวนร้อยละ 92.31

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพครู พบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครูส่วนมากเห็นด้วยกับความสำคัญของวิชาชีพครูเกือบทุกข้อ มีเพียงข้อที่กล่าวว่าใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะช่วยพัฒนาให้ผู้ประกอบวิชาชีพได้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพมากขึ้นเท่านั้น ที่มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 81.45

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูในตารางที่ 6 สรุปได้ว่า ทุกกลุ่มเห็นว่าวิชาชีพครูมีความสำคัญมาก แม้ว่าเมื่อเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มแล้วจำนวนผู้ประกอบวิชาชีพครูที่เห็นความสำคัญของวิชาชีพครูจะน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ แต่ก็ยังคงมีระดับที่เห็นด้วยเกินกว่าร้อยละ 80

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อปัญหาของวิชาชีพครูในด้านการผลิตครู

ปัญหาวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
12. ปัจจุบันปริมาณการรับนักศึกษาครูมีจำนวนมากเกินไป	16	80	4	20	39	100	-	-	120	96.77	4	3.23
13. นักเรียนที่เรียนดีมักไม่สนใจ เลือกเรียนสาขาวิชาชีพครู	16	80	4	20	35	89.74	4	10.26	118	95.16	6	4.84
14. ในปัจจุบันเราไม่สามารถคัดเลือกคนที่มีความสนใจและตั้งใจจริงมาเรียนครูได้	15	75	5	25	35	89.74	4	10.26	108	87.10	16	12.90
15. การประสานงานระหว่างสถาบันผลิตครูและหน่วยงานใช้ครูยังไม่มีประสิทธิภาพพอ	18	90	2	10	38	97.44	1	2.56	119	95.97	5	4.03
16. การผลิตครูขาดการวางแผนการผลิตในอนาคต	14	70	6	30	36	92.31	3	7.69	120	96.77	4	3.23
17. หลักสูตรการผลิตครูเน้นวิชาการมากกว่ากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	11	55	9	45	37	94.87	2	5.13	108	87.10	16	12.90
18. การผลิตครูในปัจจุบันมีการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบให้แก่ศึกษานิพนธ์น้อยเกินไป	13	65	7	35	39	100	-	-	110	88.71	14	11.29
19. อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูบางส่วนยังขาดประสบการณ์ในด้านการสอน	16	80	4	20	36	92.31	3	7.69	111	89.52	13	10.48

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปัญหาวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20. อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูไม่ค่อยได้มีโอกาสพัฒนาตนเองเกี่ยวกับวิธีการสอน	13	65	7	35	31	79.49	8	20.51	109	87.90	15	12.10
21. อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูบางส่วนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครู	16	80	4	20	36	92.31	3	7.69	106	85.48	18	14.52
22. ระบบการคัดเลือกยังไม่มีวิธีการที่ได้ผล	15	75	5	25	39	100	-	-	113	91.13	11	8.87
23. การส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีเข้าเรียนครูยังทำได้น้อย	18	90	2	10	39	100	-	-	123	99.19	1	0.81

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 7 ปรากฏว่า

กลุ่มผู้ผลิตครูจำนวนร้อยละ 90 เห็นด้วยกับปัญหาวิชาชีพครูในด้านการผลิตครู คือ การประสานงานระหว่างสถาบันผลิตครูและหน่วยงานใช้ครูยังไม่มีประสิทธิภาพ และการส่งเสริม นักเรียนที่เรียนดีเข้าเรียนครูยังทำได้น้อย สำหรับในข้ออื่น ๆ กลุ่มผู้ผลิตครูที่เห็นด้วยมีจำนวนน้อย ลงคือ ต่ำกว่าร้อยละ 80 โดยมีข้อที่กลุ่มผู้ผลิตครู เห็นด้วยน้อยที่สุดเพียงจำนวนร้อยละ 55 คือ ข้อที่ ว่าหลักสูตรการผลิตครู เน้นวิชาการมากกว่ากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

กลุ่มผู้ใช้ครู ส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านการผลิตครูเกือบทุกข้อ ข้อที่ มีผู้เห็นด้วยทุกคนคือ ข้อที่ว่าปัจจุบันปริมาณรับนักศึกษาครูมีจำนวนมากเกินไป การผลิตครูในปัจจุบัน มีการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบให้แก่ นักศึกษาน้อยเกินไป ระบบการ คัดเลือกยังไม่มียุทธวิธีที่ได้ผลและการส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีเข้าเรียนครูยังทำได้น้อย สำหรับ ข้อที่มีผู้เห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่นคือ ร้อยละ 79.49 เห็นว่า อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูไม่ค่อย ได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับวิธีการสอน

กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพครูส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านการผลิตครูทุกข้อ คือมีจำนวนผู้เห็นด้วยมากกว่าร้อยละ 85 ขึ้นไป และข้อที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ การส่งเสริมนักเรียน ที่เรียนดี เข้าเรียนครูยังทำได้น้อย (ร้อยละ 99.19) ส่วนข้อที่มีจำนวนผู้เห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อที่ว่า อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูบางส่วนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครู (ร้อยละ 85.48)

เมื่อ เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครู ดังข้อมูล ที่แสดงในตารางที่ 7 สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ใช้ครูและผู้ประกอบวิชาชีพครูส่วนมาก เห็นด้วยกับปัญหา ของวิชาชีพครูในด้านการผลิตครู แต่กลุ่มผู้ผลิตครู เองมีจำนวนผู้เห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูใน ด้านการผลิตครูน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ เกือบทุกข้อ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อปัญหาของวิชาชีพครูในด้านการสอบบรรจุครู

ปัญหาวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
24. ปัจจุบันการสอบบรรจุครูมักจะพิจารณาแต่ความรู้ด้านเนื้อหาวิชามากกว่าคุณลักษณะอื่น ๆ ของความเป็นครู	18	90	2	10	39	100	-	-	117	94.35	7	5.65
25. เครื่องมือในวิธีการสอบบรรจุครูยังขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถเลือกคนได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ครู	19	95	1	5	39	100	-	-	114	91.94	10	8.06
26. ผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพครูมาก่อนเลย ก็สามารถสมัครสอบบรรจุเป็นครูได้	20	100	-	-	39	100	-	-	124	100	-	-
27. โอกาสเลือกบุคคล เข้าสู่วิชาชีพครูมีน้อย เนื่องจากค่านิยมในวิชาชีพครูต่ำ	13	65	7	35	35	89.44	4	10.26	115	92.74	9	7.26

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 8 ปรากฏว่า

กลุ่มผู้ผลิตครู ส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านการสอบบรรจุครู เกือบทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ว่า โอกาสเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครูมีน้อย เนื่องจากค่านิยมในวิชาชีพครูค่า ซึ่งผู้ผลิตครูเพียงจำนวนร้อยละ 65 เท่านั้นที่เห็นด้วย

กลุ่มผู้ใช้ครู ส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านการสอบบรรจุครูทุกข้อ โดยข้อที่ทุกคนเห็นด้วย (ร้อยละ 100) คือ ปัจจุบันการสอบบรรจุครูมักจะพิจารณาแต่ความรู้ด้านเนื้อหาวิชามากกว่าคุณลักษณะอื่น ๆ ของความเป็นครู เครื่องมือในการสอบบรรจุครูยังขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถเลือกคนได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ครู และผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพครูมาก่อนเลยก็สามารถสมัครสอบบรรจุเป็นครูได้ สำหรับข้อที่ว่า โอกาสเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครูมีน้อย เนื่องจากค่านิยมในวิชาชีพครูค่า ผู้ใช้ครูเห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ (ร้อยละ 89.74) แต่ก็ยังอยู่ในปริมาณเห็นด้วยมาก

ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพครู จำนวนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านการสอบบรรจุครูทุกข้อ โดยข้อที่มีผู้เห็นด้วยทุกคน (ร้อยละ 100) คือ ผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพครูมาก่อนเลยก็สามารถสมัครสอบบรรจุ เป็นครูได้

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบการวิชาชีพครู ในตารางที่ 8 สรุปได้ว่า ทุกกลุ่มเห็นด้วยกับปัญหาวิชาชีพครูในด้านการสอบบรรจุครูมาก โดยเฉพาะข้อที่ว่าผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพครูมาก่อนเลยก็สามารถสมัครสอบบรรจุ เป็นครูได้ทุกคนในทุกกลุ่ม เห็นต้องกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบในภาพรวมของกลุ่มแต่ละกลุ่มแล้ว กลุ่มผู้ผลิตครูจำนวนน้อย เห็นด้วยกับปัญหาวิชาชีพครูในด้านการสอบบรรจุครูที่ว่า โอกาสเลือกบุคคล เข้าสู่วิชาชีพครูมีน้อย เนื่องจากค่านิยมในวิชาชีพครูค่า ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 65

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อปัญหาของวิชาชีพครูในด้านตัวครู

ปัญหาวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N= 39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
28. ครูส่วนใหญ่มีได้นำความรู้และวิธีการสอนต่าง ๆ ที่เรียนมาไปใช้เมื่อสอนจริง	14	70	6	30	31	79.49	8	20.51	97	78.23	27	21.77
29. ผู้บริหารมักมอบหมายงานในลักษณะดึงครูออกไปทำงานพิเศษภายนอกโรงเรียนอยู่เสมอ ทำให้ได้เวลาเพื่อการสอนไม่เต็มที่	12	60	8	40	20	51.28	19	48.72	106	85.48	18	14.52
30. ครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทให้เหมาะสมกับพัฒนาการและเทคโนโลยีที่มีเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน	16	80	4	20	38	97.44	1	2.56	113	91.13	11	8.87
31. ปัจจุบันจริยธรรมและความเป็นปวงชนนิยมของครูเสื่อมถอยลง	17	85	3	15	36	92.31	3	7.69	116	93.55	8	6.45
32. ครูไม่ค่อยได้มีโอกาสดูงานหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน	15	75	5	25	33	84.62	6	15.38	103	83.06	21	16.94

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ปัญหาวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
33. การจัดสวัสดิการให้แก่ครูยังไม่เพียงพอ	17	85	3	15	37	94.87	2	5.13	119	95.97	5	4.03
34. ครูมีทัศนคติและความศรัทธาต่อวิชาชีพครูในระดับต่ำ	14	70	6	30	32	82.05	7	17.95	104	83.87	20	16.13
35. ครูโรงเรียน เอกชนมีวุฒิทางการศึกษาน้อยกว่าครู โรงเรียนรัฐบาล ซึ่งมีส่วนทำให้ทั้งรายได้และคุณภาพ การสอนแตกต่างจากครูโรงเรียนรัฐบาลค่อนข้างมาก	13	65	7	35	28	71.79	11	28.21	97	78.23	27	21.77
36. ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป	11	55	9	45	32	82.05	7	17.95	108	87.10	16	12.90
37. ครูมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดีทำให้ต้องหารายได้พิเศษ	15	75	5	25	36	92.31	3	7.69	117	94.35	7	5.65
38. ครูได้รับ เงิน เดือนน้อยกว่าความรับผิดชอบ	14	70	6	30	35	89.74	4	10.26	115	92.74	9	7.26

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 9 ปรากฏว่า

กลุ่มผู้ผลิตครู เห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านตัวครูสูงสุดมีจำนวนร้อยละ 85 เท่านั้น โดยเห็นด้วยกับข้อที่ว่า ปัจจุบันจริยธรรมและความเป็นปฐุนีบุคคลของครู เสื่อมถอยลง และการจัดสวัสดิการให้แก่ครูยังไม่เพียงพอ สำหรับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาวิชาชีพครูในด้านตัวครู ข้ออื่น ๆ ของผู้ผลิตครูมีผู้เห็นด้วยจำนวนน้อยลงคือ มีจำนวนร้อยละ 80 ลงมา โดยเฉพาะข้อที่ว่า ครูมีชั่วโมงสอนน้อยเกินไป ผู้ผลิตครูเห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวนร้อยละ 55 เท่านั้น

กลุ่มผู้ใช้ครู ส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านตัวครูเกือบทุกข้อ โดยเฉพาะข้อที่ว่า ครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้เปลี่ยนบทบาทให้เหมาะสมกับพัฒนาการและ เทคโนโลยีที่มีเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบัน โดยผู้ใช้ครูเห็นด้วยมากในข้อนี้เป็นจำนวนร้อยละ 97.44 เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้อที่ผู้ใช้ครูเห็นด้วยน้อยที่สุดโดยแตกต่างจากข้ออื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัดคือข้อที่ว่า ผู้บริหารมักมอบหมายงาน ในลักษณะดึงครูออกไปทำงานพิเศษภายนอกโรงเรียนอยู่เสมอ ทำให้ใช้เวลาเพื่อการสอนไม่เต็มที่ ผู้ใช้ครูเห็นด้วยกับข้อนี้เพียงร้อยละ 51.28 เท่านั้น

กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพครู ส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านตัวครูเกือบทุกข้อ โดยเฉพาะข้อที่ว่า การจัดสวัสดิการให้แก่ครูยังไม่เพียงพอ ผู้ประกอบวิชาชีพครูเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 95.97 สำหรับข้อที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูเห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อที่ว่า ครูส่วนใหญ่มิได้นำ ความรู้และวิธีการสอนต่าง ๆ ที่เรียนมาไปใช้สอนจริง และครูโรงเรียนเอกชนมีวุฒิทางการศึกษาน้อยกว่าครูโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งมีส่วนทำให้ทั้งรายได้และคุณภาพการสอนแตกต่างจากครูโรงเรียนรัฐบาลค่อนข้างมาก โดยมีผู้เห็นด้วยจำนวนร้อยละ 78.23

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครู ในตารางที่ 9 สรุปได้ว่า ทุกกลุ่มมีความเห็นต่อปัญหาของวิชาชีพครูในด้านตัวครูสอดคล้องกันมาก แต่มีจุดที่น่าสังเกตคือ ข้อที่ว่า ผู้บริหารมักมอบหมายงานในลักษณะดึงครูออกไปทำงานพิเศษภายนอกโรงเรียนอยู่เสมอ ทำให้ใช้เวลาเพื่อการสอนไม่เต็มที่ จะเห็นว่าผู้ประกอบวิชาชีพครูเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 85.48 ในขณะที่ผู้ผลิตครูและผู้ใช้ครูเห็นด้วยเพียงจำนวนร้อยละ 60 และ 51.28 ตามลำดับ และในข้อที่ว่าครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป กลุ่มผู้ผลิตครูเห็นด้วย จำนวนร้อยละ 55 ในขณะที่ผู้ใช้ครูและผู้ประกอบวิชาชีพครูเห็นด้วย จำนวนร้อยละ 82.05 และ 87.10 ตามลำดับ

สำหรับข้อที่ทุกกลุ่มเห็นด้วยมากคือ การจัดสวัสดิการให้แก่ครูยังไม่เพียงพอ โดยมีจำนวนร้อยละ 85, 94.87 และ 95.97 ตามลำดับ และข้อที่ทุกกลุ่มเห็นด้วยน้อยคือข้อที่ว่าครู

โรงเรียนเอกชนมีวุฒิทางการศึกษาน้อยกว่าครูโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งมีส่วนทำให้ทั้งรายได้และคุณภาพการสอนแตกต่างจากครูโรงเรียนรัฐบาลค่อนข้างมาก โดยมีจำนวนร้อยละ 65, 71.79 และ 78.23 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อปัญหาของวิชาชีพครูในด้านมาตรฐานวิชาชีพครู

ปัญหาวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
39. ปัจจุบันวิชาชีพครูยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร	16	80	4	20	35	89.74	4	10.26	112	90.32	12	9.68
40. ปัจจุบันไม่มีเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่แน่นอน	18	90	2	10	35	89.74	4	10.26	115	92.74	9	7.26
41. การที่มีครูจำนวนหนึ่งที่ไม่มีความรู้ทางครู เข้ามา เป็นครู ทำให้มาตรฐานของวิชาชีพครูตกต่ำลง	18	90	2	10	32	82.05	7	17.95	103	83.06	21	16.94
42. องค์กรวิชาชีพครู ในปัจจุบันมุ่ง เน้นไปในด้านสวัสดิการมากเกินไป จนละเลยการพัฒนาวิชาชีพครู	17	85	3	15	27	69.33	12	30.77	91	73.39	33	26.61
43. การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ในปัจจุบันยังขาดระบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง	20	100	-	-	39	100	-	-	116	93.55	8	6.45
44. การส่งเสริมวิชาชีพครูและการเลื่อนวิทยฐานะทางวิชาชีพครูยังขาดการวางนโยบายและแผนงานที่เป็นระบบอย่าง ต่อเนื่อง	20	100	-	-	35	89.74	4	10.26	115	92.74	9	7.26

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 10 ปรากฏว่า

กลุ่มผู้ผลิตครูส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาวิชาชีพครูในด้านมาตรฐานวิชาชีพครูทุกข้อ โดยเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 100 ในข้อที่ว่า การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ในปัจจุบันยังขาดระบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง และการส่งเสริมวิชาชีพครูและการเลื่อนวิทยฐานะทางวิชาชีพครูยังขาดการวางนโยบายและแผนงานที่เป็นระบบอย่างค่อเนื่อง สำหรับข้อที่ผู้ผลิตครูเห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือข้อที่ว่า ปัจจุบันวิชาชีพครูยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร มีจำนวนร้อยละ 80

กลุ่มผู้ใช้ครู ส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านมาตรฐานวิชาชีพครูเกือบทุกข้อ โดยทุกคนเห็นด้วยในข้อที่ว่า การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ในปัจจุบันยังขาดระบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง สำหรับข้อที่จำนวนผู้ใช้ครูเห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือข้อที่ว่าองค์กรวิชาชีพครูในปัจจุบันมุ่งเน้นไปในด้านสวัสดิการมากเกินไป จนละเลยการพัฒนาวิชาชีพครู มีจำนวนร้อยละ 69.23

กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพครู ส่วนมากเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านมาตรฐานวิชาชีพครูเกือบทุกข้อ มีเพียงข้อเดียวที่เห็นด้วยจำนวนร้อยละ 73.39 คือข้อที่ว่า องค์กรวิชาชีพครูในปัจจุบันมุ่งเน้นไปในด้านสวัสดิการมากเกินไป จนละเลยการพัฒนาวิชาชีพครู

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบการวิชาชีพครู ในตารางที่ 10 สรุปได้ว่า ส่วนมากทุกกลุ่มเห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านมาตรฐานวิชาชีพครูเกือบทุกข้อ มีเพียงข้อเดียวที่กลุ่มผู้ใช้ครูและผู้ประกอบการวิชาชีพเห็นด้วยเพียงจำนวนร้อยละ 69.23 และ 73.39 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มผู้ผลิตครูเห็นด้วย จำนวนร้อยละ 85 คือองค์กรวิชาชีพครูในปัจจุบันมุ่งเน้นไปในด้านสวัสดิการมากเกินไปจนละเลยการพัฒนาวิชาชีพครู

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูด้านการควบคุมการผลิตครู

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
45. ควรมีการควบคุมปริมาณการผลิตครู	19	95	1	5	39	100	-	-	120	96.77	4	3.23
46. ควรมีการพัฒนา เครื่องมือที่ใช้คัดเลือกนักศึกษาครูให้วัด ได้ทั้งความรู้ด้าน เนื้อหาวิชาและคุณลักษณะในการ เป็นครู	20	100	-	-	39	100	-	-	123	99.19	1	0.81
47. สถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรมีการจัดสอบคัดเลือก นักศึกษาครู เอง	16	80	4	20	33	84.62	6	15.38	103	83.06	21	16.94
48. ควรส่งเสริมวิธีให้โควตาพิเศษสำหรับบุคคลที่ผ่านการ คัดเลือกจากจังหวัดต่าง ๆ เข้ามาเรียนครู โดยจะ ได้รับทุนการศึกษาและประกันการมีงานทำ เมื่อสำเร็จ การศึกษา เช่น โครงการครูทายาท ให้กว้างขวาง และปริมาณมากขึ้น	20	100	-	-	39	100	-	-	118	95.16	6	4.84
49. อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูควรมีประสบการณ์จาก โรงเรียนประถมและมัธยมมาก่อน	16	80	4	20	36	92.31	3	7.69	116	93.55	8	6.45

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
50. สถาบันผลิตครูควร เปลี่ยนบทบาทจากการผลิตครูใหม่มา เน้นที่การพัฒนาครูประจำการ	14	70	6	30	37	94.87	2	5.13	115	92.74	9	7.26
51. หลักสูตรการผลิตครูควรยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการ พัฒนาประเทศและการ เปลี่ยนแปลงในอนาคต	20	100	-	-	39	100	-	-	121	97.58	3	2.42
52. ควรมุ่ง เน้นและนำรูปแบบใหม่ของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพแก่นักศึกษาคู ซึ่งทำอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่ เริ่มเรียนจนสำเร็จการศึกษาไปใช้อย่างจริงจัง	19	95	1	5	39	100	-	-	123	99.19	1	0.81
53. ในการสอบบรรจุครูใหม่ควรมีข้อสอบวัดคุณลักษณะของ การ เป็นครูควบคู่ไปกับความรู้ในเนื้อหาวิชาประกอบด้วย	19	95	1	5	39	100	-	-	120	96.77	4	3.23

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 11 ปรากฏว่า

กลุ่มผู้ผลิตครู ส่วนมากเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมการผลิตครูเกือบทุกข้อ ข้อที่มีผู้เห็นด้วยจำนวนร้อยละ 100 คือ ควรมีการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้คัดเลือกนักศึกษาครูให้วัดได้ทั้งความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและคุณลักษณะในการเป็นครู ควรส่งเสริมวิธีให้โควตาพิเศษสำหรับบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกจากจังหวัดต่าง ๆ เข้ามาเรียนครู โดยจะได้รับทุนการศึกษา และประกันการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา เช่น โครงการครูทายาท ให้กว้างขวางและปริมาณมากขึ้น และหลักสูตรการผลิตครูควรยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต สำหรับข้อที่จำนวนผู้ผลิตครูเห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น คือ สถาบันผลิตครูควรเปลี่ยนบทบาทจากการผลิตครูใหม่มา เน้นที่การพัฒนาครูประจำการ (ร้อยละ 70)

กลุ่มผู้ใช้ครู ส่วนมากเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมการผลิตครูทุกข้อ มีผู้ใช้ครูเพียงจำนวนร้อยละ 15.38 เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยกับข้อที่ว่าสถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรมีการจัดสอบคัดเลือกนักศึกษาครูเอง

กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพครูส่วนมากเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมการผลิตครูทุกข้อ มีข้อที่เห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือข้อที่ว่า สถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรมีการจัดสอบคัดเลือกนักศึกษาครูเอง แต่อย่างไรก็ตามจำนวนผู้เห็นด้วยในข้อนี้ยังคงสูงคือ มีจำนวนร้อยละ 83.06

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครู ในตารางที่ 11 สรุปได้ว่า ส่วนมากทุกกลุ่มเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมการผลิตครูเกือบทุกข้อ แต่มีข้อที่น่าสังเกตคือทั้ง 3 กลุ่มเห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ สอดคล้องกันในข้อที่ว่า สถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรมีการจัดสอบคัดเลือกนักศึกษาครูเอง โดยผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครู เห็นด้วยจำนวนร้อยละ 80, 84.62 และ 83.06 ตามลำดับ

ส่วนในข้อที่ว่าสถาบันผลิตครูควร เปลี่ยนบทบาทจากการผลิตครูใหม่มา เน้นที่การพัฒนาครูประจำการ จำนวนผู้ผลิตครูเห็นด้วยร้อยละ 70 ในขณะที่กลุ่มผู้ใช้ครูและผู้ประกอบวิชาชีพครู เห็นด้วยจำนวนร้อยละ 94.87 และ 92.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูด้านการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
54. สถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรกำหนดมาตรฐานการผลิตครูให้ได้มาตรฐานเดียวกัน	19	95	1	5	38	97.44	1	2.56	121	97.58	3	2.42
55. สถาบันผลิตครูที่มีมาตรฐานการผลิตย่อมประกันมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษาด้วย	19	95	1	5	38	97.44	1	2.56	121	97.58	3	2.42
56. องค์กรวิชาชีพครูควรทำหน้าที่ควบคุมนโยบายการผลิตครูการใช้ครู และควบคุมมาตรฐานของวิชาชีพ	19	95	1	5	38	97.44	1	2.56	121	97.58	3	2.42
57. องค์กรวิชาชีพครูควรเป็นองค์กรอิสระ	16	80	4	20	35	89.74	4	10.26	116	93.55	8	6.45
58. องค์กรวิชาชีพครูควรประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนสมาคมวิชาชีพครูต่าง ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เป็นคณะกรรมการ	19	95	1	5	39	100	-	-	122	98.39	2	1.61
59. องค์กรวิชาชีพครูควรรับผิดชอบครูที่สอนอยู่ในวงการศึกษาระดับ	20	100	-	-	38	97.44	1	2.56	119	95.97	5	4.03

ตารางที่ 12 (ต่อ)

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบการวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
60. องค์กรวิชาชีพครูนอกจากกำหนดมาตรฐานของวิชาชีพครูแล้ว ควรทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิของครู เช่นเดียวกับองค์กรวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ	20	100	-	-	39	100	-	-	122	98.39	2	1.61
61. องค์กรวิชาชีพครูควรกำหนด เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการกำหนดรับสมัครที่จะ เข้าสู่วิชาชีพครู	20	100	-	-	39	100	-	-	123	99.19	1	0.81
62. ผู้ที่จะ เข้าสู่วิชาชีพครู ควรมีความรู้ขั้นต่ำระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือมีวุฒิทางครู	20	100	-	-	36	92.31	3	7.69	114	91.94	10	8.06
63. ผู้ที่จะ เข้าสู่วิชาชีพครู ถ้ามีวุฒิทางวิชาชีพอื่น หากจะเข้าสู่วิชาชีพครู ควรผ่านการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือฝึกอบรบวิชาชีพครู เพิ่มเติมก่อน	20	100	-	-	39	100	-	-	122	98.39	2	1.61
64. การให้การศึกษาหรือฝึกอบรบวิชาชีพครูแก่ผู้ไม่มีวุฒิทางครู จะกระทำหลังการบรรจุและแต่งตั้ง เข้ารับราชการครูก็ได้ ทั้งนี้ต้องกระทำให้แล้วเสร็จก่อนมีการเลื่อนตำแหน่ง	18	90	2	10	37	94.87	2	5.13	109	87.90	15	12.10

ตารางที่ 12 (ต่อ)

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบการวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
65. ควรจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูเพิ่มเติมสำหรับผู้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น ซึ่งเป็นข้าราชการครูอยู่แล้ว	20	100	-	-	38	97.44	1	2.56	120	96.77	4	3.23
66. ควรจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูแก่ผู้ที่ เป็นข้าราชการครูอยู่แล้ว โดยให้กรมเจ้าสังกัดเป็นผู้ดำเนินการร่วมกับสถาบันผู้ผลิตครู เช่น มหาวิทยาลัยที่มีคณะ- ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือวิทยาลัยครู	20	100	-	-	39	100	-	-	118	95.16	6	4.84
67. การที่จะดำเนินการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครูให้ ได้ผลดีจะต้องมี พ.ร.บ. จัดตั้งองค์กรวิชาชีพครู	19	95	1	5	38	97.44	1	2.56	119	95.97	5	4.03
68. ควรมีการกำหนดให้มีการออกใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู	20	100	-	-	36	92.31	3	7.69	114	91.94	10	8.06
69. ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องระบุระดับชั้น ที่สอน เช่น ระดับประถม ระดับมัธยม หรือระดับ อุดมศึกษา และวิชาเฉพาะของครูด้วย	17	85	3	15	30	76.92	9	23.08	97	78.23	27	21.77

ตารางที่ 12 (ต่อ)

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
70. การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องอาศัย เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เกณฑ์เดียวกัน	18	90	2	10	35	89.74	4	10.26	111	89.52	13	10.48
71. ควรให้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแก่ผู้ที่ เป็นครูอยู่แล้ว	14	70	6	30	30	76.92	9	23.08	102	82.26	22	17.74
72. ไม่ควรมีระบบการสอบ เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	5	25	15	75	24	61.54	15	38.46	87	70.16	37	29.84
73. ควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตร หรือประกาศนียบัตร สำหรับการขอเปลี่ยนใบอนุญาตจากระดับชั้นที่สอนหนึ่ง ไปยังอีกระดับชั้นหนึ่ง เช่น จากระดับประถมไปยังระดับมัธยม	17	85	3	15	27	69.23	12	30.77	86	69.35	38	30.65
74. ควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตร สำหรับการขอเปลี่ยนตำแหน่งในลำดับที่สูงขึ้นไป เช่น จากอาจารย์ 1 เป็น อาจารย์ 2	17	85	3	15	26	66.67	13	33.33	88	70.97	36	29.03

ตารางที่ 12 (ต่อ)

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
75. ควรมีการกำหนดมาตรการเด็ดขาดในการที่จะขจัดครูที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณครู	19	95	1	5	39	100	-	-	116	93.55	8	6.45
76. ควรมีระบบการประเมินครูอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูได้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน	20	100	-	-	38	97.44	1	2.56	117	94.35	7	5.65
77. เมื่อพบว่าครูคนใดไม่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานองค์การวิชาชีพครู อาจถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้	20	100	-	-	37	94.87	2	5.13	109	87.90	15	12.10
78. พระราชบัญญัติครูที่ออกมาควรจะต้องครอบคลุมผู้ประกอบอาชีพการสอนทุกระดับและทุกสังกัด ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึง มหาวิทยาลัย	19	95	1	5	37	94.87	2	5.13	119	95.97	5	4.03

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 12 ปรากฏว่า

กลุ่มผู้ผลิตครู ส่วนมากเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพเกือบทุกข้อ โดยทุกคนเห็นด้วย (ร้อยละ 100) ในข้อที่ว่า องค์กรวิชาชีพครูควรรับผิดชอบครูที่สอนอยู่ในวงการศึกษาทุกระดับ องค์กรวิชาชีพครูนอกจากกำหนดมาตรฐานของวิชาชีพครูแล้ว ควรทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิของครู เช่นเดียวกับองค์กรวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ องค์กรวิชาชีพครูควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการกำหนดครูปุคคลที่จะเข้าสู่วิชาชีพครู ผู้ที่จะ เข้าสู่วิชาชีพครูควรมีความรู้ขั้นต่ำระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือมีวุฒิทางครู ผู้ที่จะ เข้าสู่วิชาชีพครูถ้ามีวุฒิทางวิชาชีพอื่นหากจะ เข้าสู่วิชาชีพครูควรผ่านการศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มเติมก่อน ควรจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูเพิ่มเติมสำหรับผู้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น ซึ่งเป็นข้าราชการครูอยู่แล้ว ควรจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูแก่ผู้ที่ เป็นข้าราชการครูอยู่แล้ว โดยให้กรมเจ้าสังกัด เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับสถาบันผู้ผลิตครู เช่นมหาวิทยาลัยที่มีคณะ ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือวิทยาลัยครู ควรมีการกำหนดให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ควรมีระบบการประเมินครูอย่างค่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานและ เมื่อพบครูคนใดไม่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานองค์กรวิชาชีพครูอาจถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ และจำนวนผู้เห็นด้วยรองลงมา (ร้อยละ 95) คือข้อที่ว่าสถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรมีการกำหนดมาตรฐานการผลิตครูให้ได้มาตรฐานเดียวกัน สถาบันผลิตครูที่มีมาตรฐานการผลิตย่อมประกันมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษาด้วย องค์กรวิชาชีพครูควรทำหน้าที่ควบคุมนโยบายการผลิตครู การใช้ครู และควบคุมมาตรฐานของวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพครูควรประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนสมาคมวิชาชีพครูต่าง ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เป็นคณะกรรมการ การที่จะดำเนินการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครูให้ได้ผลดีจะต้องมี พ.ร.บ. จัดตั้งองค์กรวิชาชีพครู ควรมีการกำหนดมาตรการ เค็ดขาดในการที่จะขจัดครูที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณครู และพระราชบัญญัติครูที่ออกมาควรจะต้องครอบคลุมผู้ประกอบการสอนทุกระดับและทุกสังกัดตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงมหาวิทยาลัย

มีเพียง 2 ข้อเท่านั้นที่ผู้ผลิตครูเห็นด้วยจำนวนต่ำกว่าร้อยละ 80 คือ ข้อที่ว่า ควรให้ใบอนุญาตวิชาชีพแก่ผู้ที่ เป็นครูอยู่แล้วมีจำนวนผู้เห็นด้วยร้อยละ 70 และข้อที่ว่าไม่ควรมีระบบการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีจำนวนผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 25 เท่านั้น กลุ่มผู้ใช้ครู ส่วนมากเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู เกือบทุกข้อ โดยจำนวนร้อยละ 100 เห็นด้วยกับข้อที่ว่า องค์กรวิชาชีพครูควรประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนสมาคม

วิชาชีพครูต่าง ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เป็นคณะกรรมการ องค์กรวิชาชีพครูนอกจากกำหนดมาตรฐานของวิชาชีพครูแล้วควรทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิของครู เช่นเดียวกับองค์กรวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ องค์กรวิชาชีพครูควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการกำหนดครุบุคคลที่จะเข้าสู่วิชาชีพครู ผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูถ้ามีวุฒิทางวิชาชีพอื่นหากจะเข้าสู่วิชาชีพครูควรผ่านการศึกษาทหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูเพิ่มเติมก่อน ควรจัดให้มีการกำการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูแก่ผู้ที่ เป็นข้าราชการครูอยู่แล้ว โดยให้กรมเจ้าสังกัด เป็นผู้ดำเนินการร่วมกับสถาบันผู้ผลิตครู เช่น มหาวิทยาลัยที่มีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือวิทยาลัยครู และควรมีการกำหนดมาตรการเด็ดขาดในการที่จะขจัดครูที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณครู และจำนวนผู้เห็นด้วยรองลงมา (ร้อยละ 97.44) คือ ข้อที่ว่าสถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรกำหนดมาตรฐานการผลิตครูให้ได้มาตรฐานเดียวกัน สถาบันผลิตครูที่มีมาตรฐานการผลิตย่อมประกันมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษาด้วย องค์กรวิชาชีพครูควรทำหน้าที่ควบคุมนโยบายการผลิตครู การใช้ครู และควบคุมมาตรฐานของวิชาชีพ องค์กรวิชาชีพครูควรรับผิดชอบครูที่สอนอยู่ในวงการศึกษาระดับ ควรจัดให้มีการกำการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูเพิ่มเติมสำหรับผู้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น ซึ่งเป็นข้าราชการครูอยู่แล้ว การที่จะดำเนินการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครูให้ได้ผลดีจะต้องมี พ.ร.บ. จัดตั้ง องค์กรวิชาชีพครู และควรมีระบบการประเมินครูอย่างค่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน

สำหรับข้อที่ผู้ใช้ครูเห็นด้วยมีจำนวนต่ำกว่าร้อยละ 80 ได้แก่ข้อที่ว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องระบุระดับชั้นที่สอนเช่นระดับประถม ระดับมัธยม หรือระดับอุดมศึกษา และวิชาเฉพาะของครูด้วย และไม่ควรมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแก่ผู้ที่ เป็นครูอยู่แล้ว โดยมีจำนวนผู้เห็นด้วย ร้อยละ 76.92 และข้อที่ว่าควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตร หรือประกาศนียบัตรสำหรับการขอเปลี่ยนแปลงใบอนุญาตจากระดับชั้นที่สอนหนึ่งไปยังอีกระดับชั้นหนึ่ง เช่นจากระดับประถมไปยังระดับมัธยม กับข้อที่ว่า ควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรสำหรับการขอเปลี่ยนตำแหน่ง ในลำดับที่สูงขึ้นไป เช่น จากอาจารย์ 1 เป็นอาจารย์ 2 โดยมีจำนวนผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 69.23 และ 66.67 ตามลำดับ ส่วนข้อที่ผู้ใช้ครูเห็นด้วยน้อยที่สุดคือข้อที่ว่า ไม่ควรมีระบบการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยมีผู้เห็นด้วยจำนวนร้อยละ 61.54

กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพครู ส่วนมากเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูเกือบทุกข้อโดยเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 99.19 ในข้อที่ว่า องค์กรวิชาชีพครูควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการกำหนดครุบุคคลที่จะเข้าสู่วิชาชีพครู และจำนวนผู้เห็นด้วยรองลงมา (ร้อยละ 98.39) คือ องค์กรวิชาชีพครูควรประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนสมาคมวิชาชีพครูต่าง ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เป็นคณะกรรมการ องค์กรวิชาชีพครู นอกจากกำหนดมาตรฐานของ

วิชาชีพครูแล้ว ควรทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิของครู เช่นเดียวกับองค์กรวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ ผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพครูถ้ามีวุฒิทางวิชาชีพอื่น หากจะเข้าสู่วิชาชีพครูควรผ่านการศึกษารหัสหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูเพิ่มเติมก่อน

สำหรับข้อที่ผู้ประกอบวิชาชีพครู เห็นด้วยจำนวนค่ากว่าร้อยละ 80 ได้แก่ข้อที่ว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องระบุระดับชั้นที่สอน เช่น ระดับประถม ระดับมัธยม หรือระดับอุดมศึกษา และวิชาเฉพาะของครูด้วย โดยมีจำนวนผู้เห็นด้วยร้อยละ 78.23 และมีจำนวนผู้เห็นด้วยร้อยละ 70.97 และ 70.16 ในข้อที่ว่า ควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรสำหรับการขอเปลี่ยนตำแหน่งในลำดับที่สูงขึ้นไป เช่นจากอาจารย์ 1 เป็นอาจารย์ 2 และข้อที่ว่าไม่ควรมีระบบการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามลำดับ ส่วนจำนวนผู้เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 69.35 ในข้อที่ว่าควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรสำหรับการขอเปลี่ยนใบอนุญาตจากระดับชั้นที่สอนหนึ่งไปยังอีกระดับชั้นหนึ่ง เช่นจากระดับประถมไปยังระดับมัธยม

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครู ในตารางที่ 12 สรุปได้ว่า ส่วนมากทุกกลุ่มเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูเกือบทุกข้อ แต่มีข้อน่าสังเกตคือในข้อที่ว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องระบุระดับชั้นที่สอน เช่นระดับประถม ระดับมัธยม หรือระดับอุดมศึกษาและวิชาเฉพาะของครูด้วย กลุ่มผู้ผลิตครูเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 85 แต่กลุ่มผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูเห็นด้วยเพียงจำนวนร้อยละ 76.92 และ 78.23 ตามลำดับ เช่นเดียวกับข้อที่ว่า ควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตร หรือประกาศนียบัตรสำหรับการขอเปลี่ยนใบอนุญาตจากระดับชั้นที่สอนหนึ่งไปยังอีกระดับชั้นหนึ่ง เช่นจากระดับประถมไปยังระดับมัธยม โดยผู้ผลิตครูเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 85 แต่ผู้ใช้ครูและผู้ประกอบวิชาชีพครูเห็นด้วยเพียงจำนวนร้อยละ 69.23 และ 69.35 ตามลำดับ และข้อที่ว่าควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรสำหรับการขอเปลี่ยนตำแหน่งในลำดับที่สูงขึ้นไป เช่น อาจารย์ 1 เป็นอาจารย์ 2 โดยผู้ผลิตครูเห็นด้วย จำนวนร้อยละ 85 แต่ผู้ใช้ครูและผู้ประกอบวิชาชีพครูเห็นด้วยเพียงจำนวนร้อยละ 66.67 และ 70.97 ตามลำดับ

ส่วนข้อที่ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นตรงกันและน้อยกว่าข้ออื่น ๆ คือข้อที่ว่า ไม่ควรมีระบบการสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู โดยผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูเห็นด้วยจำนวนร้อยละ 25, 61.54 และ 70.16 ตามลำดับ แสดงว่าทั้ง 3 กลุ่มต้องการให้มีระบบการสอบ เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครูที่มีต่อแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูด้านการส่งเสริมวิชาชีพครู

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
79. ควรมีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันที่จะเป็นแหล่งให้การศึกษาหรือฝึกอบรมให้แก่ครูในการที่จะจัดทำหลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรมอย่างพอเพียง	20	100	-	-	39	100	-	-	122	98.39	2	1.61
80. การจัดหลักสูตรการศึกษาหรือการฝึกอบรมสำหรับครูที่จะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมจะต้องคำนึงถึงความสะดวกคล่องกับภาระงานในหน้าที่ของครูเป็นสำคัญ เช่น ครูผู้สอน ผู้บริหาร หรือผู้จะทำงานวิจัย ฯลฯ	20	100	-	-	37	94.87	2	5.13	122	98.39	2	1.61
81. การให้การศึกษาหรือการฝึกอบรมสำหรับครูควรเป็นบริการที่ครูไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ	9	45	11	55	36	92.31	3	7.69	119	95.97	5	4.03
82. องค์กรวิชาชีพครูควรจัดหาอุปกรณ์การสอนให้ครูอย่างเพียงพอ	12	60	8	40	34	87.18	5	12.81	116	93.55	8	6.45

ตารางที่ 13 (ต่อ)

แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู	ผู้ผลิตครู (N=20)				ผู้ใช้ครู (N=39)				ผู้ประกอบวิชาชีพครู (N=124)			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
83. องค์กรวิชาชีพครูควรจัดหาหนังสือสำหรับให้ครูได้ค้นคว้า อย่างทั่วถึง	15	75	5	25	38	97.44	1	2.56	121	97.58	3	2.42
84. ควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีโอกาสดูงานหรือแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ซึ่งกันและกันอยู่เสมอ	20	100	-	-	39	100	-	-	121	97.58	3	2.42

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 13 ปรากฏว่า

กลุ่มผู้ผลิตครู เห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการส่งเสริมวิชาชีพครู จำนวนร้อยละ 100 ในข้อที่ว่า ควรมีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันที่จะเป็นแหล่งให้การศึกษาหรือฝึกอบรมให้แก่ครู ในการที่จะจัดทำหลักสูตร การศึกษาหรือฝึกอบรมอย่างเพียงพอ การจัดหลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรมสำหรับครูที่จะ เข้ารับการศึกษา หรืออบรมจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับภาระงานในหน้าที่ของครู เป็นสำคัญ และควร เปิดโอกาสให้ครูได้มีโอกาสในการดูงานหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันอยู่เสมอ สำหรับข้อที่ผู้ใช้ครู เห็นด้วยมีจำนวนต่ำกว่าร้อยละ 80 ได้แก่ข้อที่ว่า องค์กรวิชาชีพครู ควรจัดหาหนังสือสำหรับให้ครูได้ค้นคว้าอย่างทั่วถึง จำนวนผู้เห็นด้วยร้อยละ 75 และข้อที่ว่าองค์กรวิชาชีพครูควรจัดหาอุปกรณ์การสอนให้ครูได้อย่างเพียงพอ จำนวนผู้เห็นด้วยร้อยละ 60 และข้อที่ผู้ผลิตครู เห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวนร้อยละ 45 คือการให้การศึกษาหรือการฝึกอบรมสำหรับครูควร เป็นบริการที่ครูไม่ต้อง เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

กลุ่มผู้ใช้ครู ส่วนมากเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการส่งเสริมวิชาชีพครูทุกข้อ ถึงแม้ข้อที่ผู้ใช้ครู เห็นด้วยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ แต่ก็ยัง เห็นด้วยสูงคือ มีจำนวนร้อยละ 87.18

กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพครู ส่วนมากเห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการส่งเสริมวิชาชีพครู โดยมีจำนวนผู้เห็นด้วยร้อยละ 90 ขึ้นไป ทุกข้อ

จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ผลิตครู ผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครู ในตารางที่ 13 สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ใช้ครู และผู้ประกอบวิชาชีพครู เห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการส่งเสริมวิชาชีพครูทุกข้อ แต่กลุ่มผู้ผลิตครู เห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการส่งเสริมวิชาชีพครูน้อยกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในข้อที่ว่าองค์กรวิชาชีพครูควรจัดหาหนังสือสำหรับให้ครูได้ค้นคว้าอย่างทั่วถึง มีจำนวนผู้เห็นด้วยร้อยละ 75 และองค์กรวิชาชีพครูควรจัดหาอุปกรณ์การสอนให้ครูอย่างเพียงพอมีจำนวนผู้เห็นด้วย ร้อยละ 60 ส่วนในข้อที่ว่า การให้การศึกษาหรือการฝึกอบรมสำหรับครูควร เป็นบริการที่ครูไม่ต้อง เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ มีจำนวนผู้ เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 45

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 14 จำนวนความถี่และ เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับความสำคัญของวิชาชีพครู

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประ- กอบวิชา ชีพครู N=124	
1.	วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพที่สำคัญอันจะขาดเสียไม่ได้ในสังคม	-	-	2	- ไม่ตอบ
2.	ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องได้รับการศึกษาในศาสตร์ระดับสูง ซึ่งมีขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถพิเศษ	-	-	3	- คนที่เป็นครูอาจไม่ต้องศึกษาถึงศาสตร์ในระดับสูงก็สามารถเป็นครูที่ดีได้ - ครูบางคน เรียนถึงศาสตร์ระดับสูงแต่ถ่ายทอดไม่เป็นย่อมไม่เกิดประโยชน์
3.	ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องผ่านการฝึกอบรมและมีประสบการณ์พื้นฐานของการ เป็นครู	-	-	2	- ไม่ตอบ
4.	วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ต้องมีจรรยาบรรณและการฝึกฝนเฉพาะทาง เช่นเดียวกับวิชาชีพแพทย์ วิศวกร หนายความ พยาบาล หรือสถาปนิก	-	1	2	- ครูบางคนถึงแม้ไม่ฝึกฝนเฉพาะทางมา แต่สามารถเป็นครูที่ดีได้ ถ้าใส่ใจ เป็นพิเศษ
5.	วิชาชีพครูจะต้องมีองค์กรวิชาชีพครู เพื่อ เป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์รริลงความมั่นคงแห่งอาชีพของสมาชิก	-	-	2	- ไม่ตอบ

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชาชีพครู N=124	
6.	วิชาชีพครูจำเป็นต้องมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ	-	3	12	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้จบการศึกษาทางครูไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตอีก - การมีใบอนุญาตไม่ได้ เป็นสิ่งที่จะประกันว่าครูจะ เปลี่ยนพฤติกรรม - จะทำให้คนกลุ่มหนึ่งใช้อำนาจในการควบคุม ซึ่งเป็นอันตรายต่อวิชาชีพ
7.	การมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพก็เพื่อกลั่นกรองและควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพให้มีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ	-	2	17	<ul style="list-style-type: none"> - การมีใบอนุญาตไม่ใช่ เป็นสิ่งที่จะประกันว่าครูจะมีคุณธรรมและความรับผิดชอบในวิชาชีพเพิ่มขึ้น
8.	การมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะเป็นการรับประกันว่าสังคมจะต้องได้รับการบริการที่มีประสิทธิภาพ	2	2	20	<ul style="list-style-type: none"> - การมีใบอนุญาตไม่ใช่ เป็นสิ่งที่จะประกันได้ว่าสังคมจะได้รับบริการที่ดี เพราะบางคนได้รับใบอนุญาตแล้ว แต่สอนไม่ดีขึ้น สังคมก็จะ แ่ลง เช่น เดิม - ยังไม่มีการประเมินว่าจริงหรือไม่
9.	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะช่วยพัฒนาให้ผู้ประกอบวิชาชีพได้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพมากขึ้น	2	3	23	<ul style="list-style-type: none"> - ถ้าผู้ที่ได้ใบอนุญาตแล้วไม่พัฒนาตนเองก็ไม่เกิดประโยชน์ - ยังไม่มีการประเมินว่าจริงหรือไม่ - ถ้าให้ใบอนุญาตกับคนที่ เป็นครูอยู่แล้ว ทุกคนคงไม่ได้ เพราะครูบางคนไม่มีความสามารถที่จะ เป็นครูที่ดีได้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชาชีพครู N=124	
10.	องค์กรวิชาชีพจำเป็นต้องมีข้อกำหนดหรือกฎหมาย เพื่อควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ	-	-	6	- ไม่ตอบ
11.	องค์กรวิชาชีพสามารถ งด เพิกถอน หรือยึดใบอนุญาตประกอบวิชาชีพได้ ในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ควบคุมมาตรฐานวิชาชีพ	-	-	17	- เป็นการตัดสิทธิที่รุนแรงไป - ครุมีกฎกระทรวง, กฎ ก.ค. ควบคุมครูอยู่แล้ว

ตารางที่ 15 จำนวนความถี่และ เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ เห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านการผลิตครู

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประ- กอบวิชา ชีพครู N=124	
12.	ปัจจุบันปริมาณการรับนักศึกษาครูมีจำนวนมากเกินไป	4	-	4	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันได้มีการ ลดจำนวนการผลิตลงแล้ว - ปัจจุบันควรผลิตครูบางสาขาที่ขาดและหย่อนสมรรถภาพโดย การผลิตครูใหม่ให้ดีขึ้นและมากยิ่งขึ้น - เมื่อมีผู้เรียนครูกาย่อมทำให้โอกาสในการคัดเลือกคนดี เข้ารับราชการครูได้ดียิ่งขึ้น
13.	นักเรียนที่เรียนดีมักไม่สนใจ เลือก เรียนสาขาวิชาชีพครู	4	4	6	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันโครงการครูทายาทสามารถคัดเลือกเด็กที่เรียนดีได้ - ถ้า เป็น เช่นนั้นครูในปัจจุบันก็คงไม่มีมาตรฐาน - มีนักเรียนที่เรียนดีอีกมากอยาก เป็นครูแต่ไม่มีโอกาส
14.	ในปัจจุบันเราไม่สามารถคัดเลือกคนที่มีความสนใจและตั้งใจจริงมา เรียนครูได้	5	4	16	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถทำได้ถ้ารับประกันว่า เรียนไปแล้วมีงานทำ - ปัจจุบันโครงการครูทายาทสามารถคัดเลือกได้ดี - เราคัดเลือกได้แต่เครื่องมือไม่ดี
15.	การประสานงานระหว่างสถาบันผลิตครูและหน่วยงานใช้ ครู ยังไม่มีประสิทธิภาพพอ	2	1	5	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันมีการประสานงานมากขึ้นแล้ว
16.	การผลิตครูขาดการวางแผนการผลิตในอนาคต	6	3	4	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันได้มีการวางแผนแล้วโดย เฉพาะกรมการฝึกหัดครู

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประ- กอบวิชา ชีพครู N=124	
17.	หลักสูตรการผลิตครู เน้นวิชาการมากกว่ากระบวนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู	9	2	16	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบัน เน้นทุกด้านแล้ว - ขึ้นอยู่กับสถาบันผู้ผลิตว่าจะ เน้น แบบใด
18.	การผลิตครูในปัจจุบันมีการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบให้แก่นักศึกษาครูน้อย เกินไป	7	-	14	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันทุกสถาบันเน้นในเรื่องนี้แล้ว - การปลูกฝังด้านนี้จะต้องทำแต่ เด็กจะมา เริ่มต้น โดแล้ว แทบจะไม่ได้ผล - ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล
19.	อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูบางส่วนยังขาดประสพ- การณ์ในด้านการสอน	4	3	13	<ul style="list-style-type: none"> - เป็น เฉพาะอาจารย์ใหม่ เท่านั้น - ส่วนใหญ่สอนมานานย่อมมีประสบการณ์มาก - บางครั้งประสบการณ์มีมากแต่ไม่ เป็นตัวอย่างที่ดีได้
20.	อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูไม่ค่อยได้มีโอกาสดพัฒนาตน เอง เกี่ยวกับวิธีการสอน	7	8	15	<ul style="list-style-type: none"> - โอกาสมีมากแต่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยพัฒนา - เพราะไม่มีการจัดระบบพัฒนาที่แน่นอน - บางแห่งมี โครงการ พัฒนาบุคลากรมากอยู่แล้ว

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
21.	อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูบางส่วนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาวิชาชีพครู	4	3	18	<ul style="list-style-type: none"> - ถ้าผู้สอนมีทัศนคติไม่ดีต่อวิชาวิชาชีพครูก็คงไม่อยู่ในสถาบันผลิตครู - มีเพียงส่วนน้อยที่เป็นเช่นนั้น - ถ้าเป็นเช่นนั้นจะเป็นอันตรายต่อวิชาวิชาชีพครูมาก
22.	ระบบการคัดเลือกยังไม่มีวิธีการที่ได้ผล	5	-	11	<ul style="list-style-type: none"> - วิธีการได้ผลแต่ผู้สมัครสอบไม่ถึงเกณฑ์ของวิธีการคัดเลือกมากกว่า - ควรใช้วิธีการสอบอย่างเดียวก็น่าพอแล้วไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการอื่น ๆ
23.	การส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีเข้าเรียนครูยังทำได้น้อย	2	-	1	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันได้คัดเลือกคนที่มีคะแนนสูงเข้าเรียนครูมากพอแล้ว

ตารางที่ 16 จำนวนความถี่และ เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครู ในด้านการสอบบรรจุครู

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประ- กอบวิชา ชีพครู N=124	
24.	ปัจจุบันการบรรจุครูมักจะพิจารณาแต่ความรู้ด้านเนื้อหา วิชามากกว่าคุณลักษณะอื่น ๆ ของความเป็นครู	2	-	7	- ไม่ค่อย
25.	เครื่องมือในวิธีการสอบบรรจุครูยังขาดประสิทธิภาพ ไม่ สามารถเลือกคนได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ครู	1	-	10	- ข้อสอบดีแล้วแต่มีก็จะรู้ก่อนสอบ เสมอ - ข้อสอบได้ผ่านการวิเคราะห์มาแล้วคิดว่าใช้ได้ดี
27.	โอกาสเลือกบุคคล เข้าสู่วิชาชีพครูมีน้อย เนื่องจากค่านิยม ในวิชาชีพครูต่ำ	7	4	9	- ยังมีคนต้องการ เป็นครูอีกมากแต่ขาดโอกาส - คนสอบบรรจุมากยอมทำให้ เลือกคนดีได้มาก - ปัจจุบันคนสอบบรรจุครูมีมากแสดงว่าค่านิยมไม่ต่ำ

ตารางที่ 17 จำนวนความถี่และ เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ เห็นด้วย กับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านตัวครู

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
28.	ครูส่วนใหญ่มีได้นำความรู้และวิธีการสอนต่าง ๆ ที่เรียนมา ไปใช้ เมื่อสอนจริง	6	8	27	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่นำไปใช้จริง แต่ไม่ครบกระบวนการ - ใช้เฉพาะตอน เรียนจบใหม่ ๆ - บางคน เท่านั้นที่ไม่ได้ตัดแปลงวิธีการสอนให้ เข้ากับสภาพ สังคม
29.	ผู้บริหารมักมอบหมายงานในลักษณะ ดึงครูออกไปทำงาน พิเศษภายนอกโรงเรียนอยู่เสมอ ทำให้ใช้เวลาเพื่อการ สอนไม่เต็มที่	8	19	18	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร มักให้ความสำคัญกับการ เรียนการสอนก่อน เรื่อง อื่น เสมอ - ถึงจะทำงานนอก แต่งานสอนก็ไม่เสีย - บางครั้งก็ เพื่อประโยชน์ของ โรงเรียนทั้งด้านงบประมาณ และงานวิชาการ ซึ่งไม่น่า เป็นปัญหาที่จะทำให้ครู เสีย เวลาในการสอน - บางโรงเรียนมีครูที่ทำหน้าที่ เหล่านี้แทนครูทั้งหมดอยู่แล้ว จึงไม่น่ากระทบกระ เทือน
30.	ครูส่วนใหญ่ยังไม่ได้ เปลี่ยนบทบาทให้ เหมาะสมกับพัฒนา การและ เทคโนโลยีที่มี เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน	4	1	11	<ul style="list-style-type: none"> - มีเพียงส่วนน้อย จึงไม่ทำให้ เป็นปัญหามาก - ปัจจุบันครูได้ปรับปรุงตนเองมากขึ้นแล้ว

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N= 39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N= 142	
31.	ปัจจุบันจริยธรรมและความเป็นปราชญ์บุคคลของครูเสื่อมถอยลง	3	3	8	<ul style="list-style-type: none"> - มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น - ครูยังคงเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนเสมอจะเห็นได้จากเด็กมักเคารพและเชื่อฟังครูเสมอ
32.	ครูไม่ค่อยได้มีโอกาสดูงานหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน	5	6	21	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันมีโอกาสมาก - โอกาสมากแต่ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะทำหรือไม่
33.	การจัดสวัสดิการให้แก่ครูยังไม่เพียงพอ	3	2	5	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันสวัสดิการมีมากอยู่แล้ว ทั้งสวัสดิการที่ทางโรงเรียนจัดให้และจากกรมต้นสังกัด
34.	ครูมีทัศนคติและความศรัทธาต่อวิชาชีพครูในระดับต่ำ	6	7	20	<ul style="list-style-type: none"> - บุคคลภายนอกมักมองเช่นนั้น แต่ความจริงมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น - ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล แต่ถ้าครูคนใดดูถูกอาชีพตนเองก็ไม่ควรเป็นครู

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประ- ทาบวิชา ที่นคร N=124	
35.	ครูโรงเรียน เอกชนมีวุฒิทางการศึกษาน้อยกว่าครูโรงเรียน รัฐบาล ซึ่งมีส่วนทำให้ทั้งรายได้และคุณภาพการสอนแตก ต่างจากครูโรงเรียนรัฐบาลค่อนข้างมาก	7	11	27	<ul style="list-style-type: none"> - ครูโรงเรียน เอกชนมีข้อบังคับของโรงเรียนที่ต้องปฏิบัติ การสอนให้เต็มที่ ดังนั้นคุณภาพการสอนย่อมดีกว่า - ครูโรงเรียน เอกชนบางแห่งมีรายได้พิเศษมากกว่าครู โรงเรียนรัฐบาล - ปัจจุบันทั้งครูรัฐบาลและ เอกชนมีฐานะ เท่า เทียมกันมาก แต่ครู เอกชนมักถูกบีบบังคับ เรื่องรายได้มากกว่า - คุณภาพการสอนของครูขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละ บุคคลมากกว่าคุณวุฒิ
36.	ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไป	9	7	16	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเทียบกับรายได้แล้วไม่มากเลย - เหมาะสมดีแล้ว
37.	ครูมีฐานะทาง เศรษฐกิจไม่ค่อยดีทำให้ต้องหารายได้พิเศษ	5	3	7	<ul style="list-style-type: none"> - ครูบางคนรวยแล้วยังไม่รู้จักพอก็มี - ที่เป็นเช่นนี้ เพราะครูไม่รู้จักมัธยัสถ์มากกว่า - ถ้าทำงานอื่นแล้วทำให้การสอน เสียหายก็ไม่ควร เป็นครู

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N= 20	ผู้ใช้ครู N= 39	ผู้ประ- กอบวิชา ชีพครู N= 124	
38 .	ครูได้รับเงินเดือนน้อยกว่าความรับผิดชอบ	6	4	9	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกอาชีพได้รับเงินเดือนเท่าเทียมกันแล้ว - ความรับผิดชอบไม่ได้ขึ้นอยู่กับเงินเดือน - ปัจจุบันเงินเดือนเพิ่มขึ้น ถ้าไม่พุ่มเพื่อยกคงไม่เดือดร้อน

ตารางที่ 18 จำนวนความถี่และ เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับปัญหาของวิชาชีพครูในด้านมาตรฐานวิชาชีพครู

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
39.	ปัจจุบันวิชาชีพครูยังไม่ได้มาตรฐาน เท่าที่ควร	4	4	12	- ปัจจุบันมาตรฐานดีแล้ว แต่ผู้ปฏิบัติ เท่านั้นที่ไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญของตนเองไม่พัฒนาตนเอง ให้ได้มาตรฐาน
40.	ปัจจุบันไม่มี เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่แน่นอน	2	4	9	- ปัจจุบันมีการกำหนดไว้บ้างแล้ว แต่ไม่ชัดเจน
41.	การที่มีครูจำนวนหนึ่งที่ไม่มีวุฒิทางครู เข้ามาเป็นครู ทำให้ มาตรฐานของวิชาชีพครูตกต่ำลง	2	7	21	- คนที่ไม่มีวุฒิทางครู หากตั้งใจจริง โดย เรียนรู้จากประสบการณ์ก็ถือว่าเป็นครูที่ดีได้
42.	องค์กรวิชาชีพครูในปัจจุบันมุ่ง เน้นไปในด้านสวัสดิการมาก เกินไป จนละ เลຍการพัฒนาวิชาชีพครู	3	12	33	- ปัจจุบันสวัสดิการก็ไม่มากเลย - ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ เน้น เรื่องการพัฒนาการสอน มากจนทำให้ครูต้องอุทิศตนเอง ให้การสอนมากตามไปด้วย แต่ไม่ได้รับการดูแลด้านสวัสดิการจน เกิดความไม่ศรัทธา ต่อวิชาชีพครู - สวัสดิการไม่ดีเลย มีการ เรียกเก็บ เงินสมาชิกแต่ไม่เห็น มีอะไรดีขึ้น

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประ- กอบวิชา ที่พครู N=124	
43.	การควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ในปัจจุบันยังขาดระบบที่ เหมาะสมและต่อเนื่อง	-	-	8	- ในหลักการมีระบบดี แต่ในด้านการปฏิบัติต้องปรับปรุง
44.	การส่งเสริมวิชาชีพครูและการ เลื่อนวิทยฐานะทางวิชาชีพ ครูยังขาดการวางนโยบายและแผนงานที่เป็นระบบอย่าง ต่อเนื่อง	-	4	9	- นโยบายและแผนงานในปัจจุบันมีแล้ว แต่ในทางปฏิบัติไม่ คล่องตัวนัก

ตารางที่ 19 จำนวนความถี่และ เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับ แนวทางการยกระดับวิชาชีพครู ในด้านการควบคุมการผลิตครู

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
45.	ควรมีการควบคุมปริมาณการผลิตครู	1	-	4	- ควร เปิดโอกาสกว้างแต่ เกณฑ์ เข้าสู่วิชาชีพครูควรกวดขันให้มาก
46.	ควรมีการพัฒนา เครื่องมือที่ใช้คัดเลือกนักศึกษาครูให้วัดได้ทั้งความรู้ด้าน เนื้อหาวิชาและคุณลักษณะในการ เป็นครู	-	-	1	- ควร วัด เฉพาะความรู้ก็พอแล้ว
47.	สถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรมีการจัดสอบคัดเลือกนักศึกษาครูเอง	4	6	21	- จะทำให้ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เดียวกัน - ถ้าสอบคัดเลือกเองจะไม่ได้นักเรียนที่จริงจัง เพราะระบบเส้นสายยังมีอยู่ - จัดสอบระบบ เดิมดีอยู่แล้ว เพราะไม่สิ้น เปลืองงบประมาณ
48.	ควรส่งเสริมวิธีให้โควตาพิเศษสำหรับบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกจากจังหวัดต่าง ๆ เข้ามาเรียนครู โดยจะได้รับทุนการศึกษาและประกันการมีงานทำ เมื่อสำเร็จการศึกษา เช่น โครงการครูทายาท ให้กว้างขวางและปริมาณมากขึ้น	-	-	6	- จะทำให้นักศึกษาครูที่มีอยู่แล้วในระบบมีโอกาสบรรจุครูได้น้อยลง
49.	อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูควรมีประสบการณ์จากโรงเรียนประถมและมัธยมมาก่อน	4	3	8	- คน เป็นครูต้องสอนได้ทุกระดับ - ประสบการณ์ไม่จำเป็นขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
50.	สถาบันผลิตครูควร เปลี่ยนบทบาทจากการผลิตครูใหม่มา เน้นที่ การพัฒนาครูประจำการ	6	2	9	- ควรผลิตครูใหม่ด้วย เพราะปัจจุบัน เทคโนโลยี เปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ - ควรทำควบคู่กันไปแต่ลดจำนวนผลิตครูใหม่ลง
51.	หลักสูตรการผลิตครูควรยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการพัฒนา ประเทศและการ เปลี่ยนแปลงในอนาคต	-	-	3	- เป็น เรื่องที่ควรทำแต่ทำได้ยาก
52.	ควรมุ่ง เน้นและนำรูปแบบใหม่ของการฝึกประสบการณ์วิชา ชีพแก่นักศึกษาคู ซึ่งทำอย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่ เริ่ม เรียนจน สำเร็จการศึกษาไปใช้อย่างจริงจัง	1	-	1	- ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลและสถาบัน
53.	ในการสอบบรรจุครูใหม่ควรมีข้อสอบวัดคุณลักษณะของการ เป็นครุควบคู่ไปกับความรู้ใน เนื้อหาวิชาประกอบด้วย	1	-	4	- ข้อสอบวัดคุณลักษณะของการ เป็นครุทำได้ยาก

ตารางที่ 20 จำนวนความถี่และ เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
54.	สถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรกำหนดมาตรฐานการผลิตครูให้ได้มาตรฐานเดียวกัน	1	1	3	- ในการปฏิบัติทำได้ยาก
55.	สถาบันผลิตครูที่มีมาตรฐานการผลิตย่อมประกันมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษาด้วย	1	1	3	- ถึงแม้ว่าครูที่จบจากสถาบันที่ได้มาตรฐาน ถ้าครูนั้นไม่มีจิตสำนึกที่เป็นครูที่ดีก็ไม่ได้ผล - มาตรฐานของสถาบันจะใช้อะไร เป็น เครื่องวัด
56.	องค์กรวิชาชีพครูควรทำหน้าที่ควบคุมนโยบายการผลิตครู การใช้ครู และควบคุมมาตรฐานของวิชาชีพ	1	1	3	- เป็น เรื่องใหญ่คงทำได้ยาก
57.	องค์กรวิชาชีพครูควร เป็นองค์กรอิสระ	4	4	8	- ถ้าให้ เป็นอิสระโดยไม่มีตัวถ่วงดุลย์อำนาจ อาจทำให้ไม่มีความ เป็นกลาง - อาจทำให้การดำเนินการบางอย่างทำได้ไม่ดี
58.	องค์กรวิชาชีพครูควรประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนสมาคมวิชาชีพครูต่าง ๆ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เป็นคณะกรรมการ	1	-	2	- ควรมีผู้แทนจากหน่วยผลิตครูและหน่วย ใช้ครูด้วย
59.	องค์กรวิชาชีพครูควรรับผิดชอบครูที่สอนอยู่ในวงการศึกษาทุกระดับ	-	1	5	- ในระดับอุดมศึกษาทำได้ยาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
60.	องค์กรวิชาชีพครูนอกจากกำหนดมาตรฐานของวิชาชีพครูแล้ว ควรทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิของครู เช่นเดียวกับองค์กรวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ	-	-	2	- ควรจัดสวัสดิการให้พอ เพียงด้วย
61.	องค์กรวิชาชีพครูควรกำหนด เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการกำหนดรับสมัครคนที่จะ เข้าสู่วิชาชีพครู	-	-	1	- ไม่ตอบ
62.	ผู้ที่ จะ เข้าสู่วิชาชีพครู ควรมีความรู้ขั้นต่ำระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือมีวุฒิทางครู	-	3	10	- ไม่จำเป็นต้องจบปริญญาตรี บางคนจบ ป.กศ. ก็สอนดีได้
63.	ผู้ที่ จะ เข้าสู่วิชาชีพครู ถ้ามีวุฒิทางวิชาชีพอื่น หากจะ เข้าสู่วิชาชีพครู ควรผ่านการศึกาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูเพิ่มเติมก่อน	-	-	2	- อาจทำให้คนมีความรู้ในสาขาอื่น เข้ามา เป็นครูน้อยลง
64.	การให้การศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูแก่ผู้ไม่มีวุฒิทางครู จะกระทำหลังการบรรจุและ แต่งตั้ง เข้ารับราชการครูก็ได้ ทั้งนี้ต้องกระทำให้แล้ว เสร็จก่อนมีการ เลื่อนตำแหน่ง	2	2	15	- ควรสอบให้ได้วุฒิครูก่อนการสอบบรรจุ เพื่อจะได้แน่ใจว่า ได้ครูดี - การจะหล່หลอมคนให้ เป็นครูที่ดีได้ไม่ใช่จะทำได้ในระยะ เวลาสั้น ๆ

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
65.	ควรจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครู เพิ่ม เดิมสำหรับ ผู้มีคุณวุฒิทางวิชาชีพอื่น ซึ่งเป็นข้าราชการครูอยู่แล้ว	-	1	4	- การอบรมเพิ่มเติมในระยะ เวลาสั้น ๆ อาจไม่ได้ผล เท่ากับ การเรียนการสอนในชั้นจริง ๆ
66.	ควรจัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมวิชาชีพครูแก่ผู้ที่ เป็น ข้าราชการครูอยู่แล้ว โดยให้กรมเจ้าสังกัด เป็นผู้ดำเนินการ การร่วมกับสถาบันผู้ผลิตครู เช่น มหาวิทยาลัยที่มีคณะ ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือวิทยาลัยครู	-	-	6	- ไม่ตอบ
67.	การที่จะดำเนินการควบคุมและส่งเสริมวิชาชีพครูให้ได้ผล ดีจะต้องมี พ.ร.บ. จัดตั้งองค์กรวิชาชีพครู	1	1	5	- เมื่อมีองค์กรวิชาชีพครูแล้วแน่ใจหรือว่าจะทำให้อะไรดีขึ้น
68.	ควรมีการกำหนดให้มีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	-	3	10	
69.	ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องระบุระดับ ชั้นที่สอน เช่น ระดับประถม ระดับมัธยม หรือระดับอุดมศึกษา และวิชา เฉพาะของครูด้วย	3	9	27	- ไม่ควรมีการแบ่งระดับชั้น เพราะจะทำให้เกิดการดูหมิ่นกัน เอง - ถ้ามีใบอนุญาตแล้วย่อมสอนได้ทุกระดับ - การระบุระดับชั้นที่สอนจะทำให้จำกัดความก้าวหน้าของครู ครูอาจไม่พัฒนาตนเอง เนื่องจาก เป็นครูประเภทที่จะต้อง เป็นครูประเภทต่อไป - ครูสังกัดประถมศึกษาไม่มีวิชา เอกจึงระบุวิชา เฉพาะไม่ได้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
70.	การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูจะต้องอาศัย เกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู เกณฑ์เดียวกัน	2	4	13	- ครูต่างระดับกันไม่ควรใช้ เกณฑ์เดียวกัน เพราะภาระงาน และความรับผิดชอบตลอดจนความรู้ของครูในแต่ละระดับ ไม่เหมือนกัน
71.	ควรให้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแก่ผู้ที่ เป็นครูอยู่แล้ว	6	9	22	- ควรมีการกำหนด เกณฑ์การให้ใบอนุญาตที่แน่นอน โดยถ้า จะมีการให้ใบอนุญาตแก่ครูควร เริ่มใหม่ทั้งหมด เพราะ จะทำให้ครูที่ไม่มีความสามารถอยู่ในระบบได้ต่อไป - ควรมีการกลั่นกรอง ความรู้และคุณลักษณะของครูก่อน โดย อาจใช้การทดสอบหรือการประเมินผลงาน
72.	ไม่ควรมีระบบการสอบ เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชา ชีพครู	15	15	37	- การสอบ เป็นวิธี เดียวที่ใช้คัด เลือกบุคคลได้ยุติธรรมที่สุด - การสอบจะ เป็นวิธีที่ใช้วัดความรู้ของครูได้ดีที่สุด - การสอบจะ เป็นการรักษามาตรฐานของวิชาชีพได้ดีกว่า วิธีอื่น ๆ - การประเมินผลจะสมบูรณ์ควรต้องมีการสอบ และจะทำให้ ครูมีความกระตือรือร้นมากขึ้น

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ศึกษาศาสตร์ N=124	
73.	ควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตร หรือประกาศนียบัตร สำหรับการขอ เปลี่ยนใบอนุญาตจากระดับชั้นที่สอนหนึ่งไปยังอีกระดับชั้นหนึ่ง เช่น จากระดับประถมไปยังระดับมัธยม	3	12	38	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันครูประถมและครูมัธยมมีความรู้เท่าเทียมกันมากจึงไม่มีความจำเป็นต้องมีใบอนุญาต ถ้าจะเปลี่ยนระดับการสอน และความสามารถของครูประถมและครูมัธยมไม่แตกต่างกันเลย โดยเฉพาะครูประถมศึกษาการสอนต้องใช้เทคนิคมากกว่าครูมัธยม - การได้รับวุฒิบัตรบางครั้งก็ไม่ได้แสดงถึงความสามารถของคนว่าจะดีขึ้น ควรใช้ระบบการสอบจะดีกว่า ถ้าคิดจะเปลี่ยนใบอนุญาต
74.	ควรมีการกำหนดคุณวุฒิหรือวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตร สำหรับการขอ เปลี่ยนตำแหน่งในลำดับที่สูงขึ้นไป เช่น จากอาจารย์ 1 เป็น อาจารย์ 2	3	13	36	<ul style="list-style-type: none"> - ควรพิจารณาเฉพาะประสบการณ์การสอน ดูอัตราเงินเดือน และสอบถามผู้บริหารก็พอแล้ว - ปัจจุบันการกำหนดปริมาณงานและ เอกสารทางวิชาการ ซึ่งก็ได้อยู่แล้ว - ไม่ควรดูวุฒิบัตรเพียงอย่างเดียว ควรใช้วิธีการสอบด้วยควบคู่กัน

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
75.	ควรมีการกำหนดมาตรการ เต็ดขาดในการที่จะขจัดครูที่ประพฤติผิดจรรยาบรรณครู	1	-	8	- รุนแรงเกินไป
76.	ควรมีระบบการประเมินครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน	-	1	7	- ในทางปฏิบัติทำได้ยาก
77.	เมื่อพบว่าครูคนใดไม่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานองค์กรวิชาชีพครู อาจถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้	-	2	15	- ในวิชาชีพอื่นทำได้เพราะ เห็นคุณภาพได้ชัดเจนแต่ของครูถ้าจะทำเช่นนี้คงมีครูจำนวนมากที่จะต้องถูกถอนใบอนุญาตและบางครั้งอาจเสียคนดีไปได้เนื่องจากมีคุณภาพไม่ตรงตามเกณฑ์ เช่นเกณฑ์ว่าจะต้องได้รับปริญญาตรี แต่ครูจำนวนไม่น้อยที่สอนดีมีคุณภาพ แต่ต้องถูกถอนใบอนุญาตย่อมไม่เป็นธรรม
78.	พระราชบัญญัติครูที่ออกมาควรจะต้องครอบคลุมผู้ประกอบอาชีพการสอนทุกระดับและทุกสังกัด ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึง มหาวิทยาลัย	1	2	5	- ในทางปฏิบัติทำได้ยาก

ตารางที่ 21 จำนวนความถี่และ เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับแนวทางการยกระดับวิชาชีพครูในด้านการส่งเสริมวิชาชีพครู

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
79.	ควรมีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันที่จะเป็นแหล่งให้การศึกษาหรือฝึกอบรมให้แก่ครู ในการที่จะจัดทำหลักสูตรการศึกษาหรือฝึกอบรมอย่างพอเพียง	-	-	2	- ไม่ตอบ
80.	การจัดหลักสูตรการศึกษาหรือการฝึกอบรมสำหรับครูที่จะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับภาระงานในหน้าที่ของครู เป็นสำคัญ เช่น ครูผู้สอน ผู้บริหาร หรือผู้จะทำงานวิจัย ฯลฯ	-	2	2	- ไม่ตอบ
81.	การให้การศึกษาหรือการฝึกอบรมสำหรับครูควรเป็นบริการที่ครูไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ	11	3	5	- ควรมีการเก็บค่าใช้จ่ายบ้าง เพราะอย่างน้อยหน่วยงานที่ต้องออกค่าใช้จ่ายจะได้ไม่ต้อง เสียงบประมาณมาก เกินไป และที่ครู เสีย เงินค่าใช้จ่ายบ้างจะได้ทำให้เห็นคุณค่าของวิชาการ - สิ่งใดที่ได้มาง่าย ๆ ย่อมทำให้ผู้รับไม่เห็นคุณค่า ไม่นำมาปรับปรุงให้เกิดประโยชน์งอกงามในโอกาสต่อไป

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ความถี่			เหตุผล
		ผู้ผลิตครู N=20	ผู้ใช้ครู N=39	ผู้ประกอบวิชา ชีพครู N=124	
82.	องค์กรวิชาชีพครูควรจัดหาอุปกรณ์การสอนให้ครูอย่างเพียงพอ	8	5	8	<ul style="list-style-type: none"> - ครูควรจัดหาอุปกรณ์การสอน เอง เพราะจะทำให้ได้ของดี และตรงกับความต้องการของครูเอง - ครูที่ดีควรผลิตสื่อการสอน เอง โดยใช้งบประมาณจากโรงเรียน - ควรช่วยบ้างตามกำลังงบประมาณแต่ไม่ใช่ทั้งหมด - เป็นไปได้ยากมากที่จะหาอุปกรณ์ได้พอ เพียงกับความต้องการของครูทุกคน
83.	องค์กรวิชาชีพครูควรจัดหาหนังสือสำหรับให้ครูได้ค้นคว้าอย่างทั่วถึง	5	1	3	<ul style="list-style-type: none"> - ครูควรออกค่าใช้จ่ายในส่วนนี้บ้าง เพราะ เป็นความจำเป็นของครูทุกคนที่ต้องศึกษาค้นคว้า เพื่อความก้าวหน้าของตนเอง
84.	ควร เปิดโอกาสให้ครูได้มีโอกาสดูงานหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันอยู่เสมอ ๆ	-	-	3	<ul style="list-style-type: none"> - อาจทำให้เสีย เวลาจนสอนไม่ทันได้ - เมื่อดูงานแล้วถ้าไม่พัฒนาตนเองก็เปล่าประโยชน์